

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

30 AOUT 1962.

Proposition de loi organique de l'Enseignement spécial.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La déclaration des droits de l'enfant, publiée le 20 novembre 1959 par l'O.N.U., proclame, dans son article 5, que « l'enfant physiquement, mentalement ou socialement désavantagé doit recevoir le traitement, l'éducation et les soins spéciaux que nécessite son état ou sa situation ».

En Angleterre et en Hollande, pour ne citer que les deux pays les plus avancés dans le respect de ce droit, les enfants inadaptés bénéficient, au même titre que leurs compagnons plus favorisés, d'une grande sollicitude de la part des pouvoirs publics et des associations et personnes privées qui s'appliquent à la recherche de solutions modernes aux problèmes que posent la formation éducative de la jeunesse handicapée et sa préparation à la vie professionnelle et sociale.

Chez nous, bien des progrès peuvent encore être réalisés dans ce domaine. En réalité, il ne suffit pas de reconnaître que l'éducation de base et la formation professionnelle de diverses catégories d'enfants peuvent difficilement être assurées par l'école ordinaire. Il faut prendre les mesures adéquates en faveur de ceux dont l'état exige une préparation spéciale et adapter la législation scolaire dans ce sens.

L'expérience nous montre d'ailleurs :

1° que le besoin d'une aide éducative spéciale s'impose d'une manière impérieuse chez tout être inadapté;

2° que cette aide varie en fonction du handicap et de l'âge des enfants;

R. A 6369.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1961-1962.

30 AUGUSTUS 1962.

Voorstel van wet tot regeling van het Buitengewoon Onderwijs.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De verklaring van de rechten van het kind, die de U.N.O. op 20 november 1959 heeft bekendgemaakt, kondigt als beginsel 5 af : « Het kind, dat lichamelijk, geestelijk of maatschappelijk ten achter is gesteld, moet de bijzondere behandeling, opvoeding en zorg krijgen, die voor zijn speciale omstandigheden nodig zijn. »

In Engeland en Nederland, om slechts twee landen te noemen, is men op dit gebied het verst vooruit. De autoriteiten, verenigingen en particulieren, die ijverig naar oplossingen zoeken voor de vraagstukken in verband met de opvoeding en de voorbereiding tot het maatschappelijke en beroepsleven van de mindervalide jeugd, leggen in deze landen een even grote bezorgdheid aan de dag voor de onaangepaste kinderen als voor hun meer begunstigde kameraadjes.

In ons land kunnen op dit gebied nog heel wat verbeteringen worden gemaakt. Het is immers niet voldoende te erkennen dat de gewone school moeilijk kan zorgen voor de basisopvoeding en de beroepsopleiding van verschillende categorieën van kinderen. Er moeten passende maatregelen worden genomen voor degenen die een bijzondere voorbereiding behoeven en de schoolwetgeving dient in die zin te worden aangepast.

De ervaring leert ons trouwens :

1° dat ieder onaangepast kind een dringende nood heeft aan bijzondere hulp bij zijn opvoeding;

2° dat deze hulp verschilt naar de handicap en de leeftijd van de kinderen;

R. A 6369.

3° que les moyens éducatifs parviennent fréquemment à compenser des déficiences innées ou acquises par une meilleure utilisation des capacités restantes;

4° que la formation scolaire appropriée facilite, et, pour une grande part, conditionne l'intégration professionnelle et sociale d'enfants apparemment peu adaptables;

5° que cette formation ne peut être dispensée efficacement sans faire appel à des maîtres qualifiés, disposant de locaux et d'un matériel adaptés au handicap particulier des élèves;

6° que le groupement des enfants inadaptés doit également être opéré en fonction de leurs besoins éducatifs et non exclusivement sur la base de critères médicaux, familiaux ou sociaux.

La diversité, la complexité et l'interaction des facteurs d'inadaptation étant très grandes, il s'ensuit que l'œuvre de réhabilitation doit reposer sur l'organisation d'un réseau d'établissements suffisamment diversifié, répondant aux besoins d'éducation et d'instruction :

1° des déficients de la vue (aveugles et amblyopes);

2° des déficients de l'ouïe (sourds-muets, demi-sourds et durs d'oreille);

3° des déficients physiques (estropiés, mutilés, handicapés neuro-moteurs et malades, tels que pré-tuberculeux, tuberculeux, épileptiques);

1° des débiles mentaux et

5° des troublés du caractère et de la personnalité.

Actuellement, l'enseignement aux inadaptés est réglé aux niveaux gardien et primaire par diverses dispositions des lois organiques de l'enseignement primaire, et en particulier par la loi du 19 mars 1931 qui a étendu l'obligation scolaire aux enfants atteints d'infirmités physiques ou intellectuelles.

Au niveau secondaire, les lois organiques de l'enseignement technique contiennent une disposition prévoyant la création d'écoles spéciales et de cours spéciaux destinés à la formation professionnelle des élèves socialement inadaptés ou présentant des déficiences physiques ou mentales. Les lois sur l'enseignement moyen et sur l'enseignement normal sont muettes à l'égard de ces enfants.

Il n'existe aucune obligation pour les pouvoirs publics d'organiser des établissements d'enseignement appropriés pour accueillir ces enfants inadaptés. L'article 28 de la loi du 19 mai 1914 complétant l'article 2 de la loi du 20 septembre 1881 organique de l'instruction primaire a bien imposé aux communes l'obligation d'organiser des classes pour enfants faiblement doués ou arriérés ou pour enfants anormaux, là où l'importance de la population le permet, mais cette prescription n'a pas été observée. La loi n'ayant pas déterminé l'autorité appelée à apprécier les infirmités, ni fixé le chiffre de population entraînant l'obligation, seules quelques grandes villes ont créé des classes pour

3° dat het met behulp van de opvoedingsmiddelen vaak mogelijk is om een aangeboren of later ontstane onvolwaardigheid te compenseren door een beter gebruik van de overige vermogens;

4° dat een passende schoolopleiding de inschakeling in het beroepsleven en in de maatschappij van schijnbaar weinig aanpasbare kinderen vergemakkelijkt en daarvoor zelfs grotendeels noodzakelijk is;

5° dat die opleiding niet doeltreffend kan worden verstrekt zonder een beroep te doen op geschoolde leerkrachten, beschikkend over materieel en lokalen die berekend zijn op de bijzondere handicap van de leerlingen;

6° dat onaangepaste kinderen niet alleen gegroepeerd moeten worden op grond van medische, sociale of familiale criteria, maar ook naar het soort van opvoeding, dat zij nodig hebben.

De factoren van het gebrek aan aanpassingsvermogen zijn zeer verschillend, uiterst ingewikkeld en oefenen op elkaar een sterke invloed uit. Wil men van die kinderen zoveel mogelijk volwaardige mensen maken, dan moet men derhalve een net van inrichtingen organiseren dat voldoende gedifferentieerd is en voorziet in de behoeften aan opvoeding en opleiding der :

1° gezichtsonvolwaardigen (blinden en lijdens aan gezichtsverzwakking);

2° gehoorsonvolwaardigen (doofstommen, halfdooven, hardhorigen);

3° lichamelijk onvolwaardigen (gebrekken, verminkten, neuro-motorisch gehandicapten en zieken, zoals lijdens aan beginnende tuberculose, aan tuberculose en aan vallende ziekte);

4° zwakzinnigen en

5° lijdens aan stoornissen in het karakter en de persoonlijkheid.

Het onderwijs verstrekt aan onaangepasten steunt thans — wat het lager en kleuteronderwijs betreft — op diverse bepalingen van de wetten tot regeling van het lager onderwijs en in het bijzonder op de wet van 19 maart 1931 die de leerplicht uitgebreid heeft tot de gebrekkige of zwakzinnige kinderen.

Wat het secundair onderwijs betreft, bevatten de wetten tot regeling van het technisch onderwijs een bepaling die voorziet in de oprichting van bijzondere scholen en van bijzondere cursussen voor de beroepsopleiding van de sociaal onaangepaste leerlingen of van lichamelijk of geestelijk onvolwaardigen. De wetten op het middelbaar en het normaalonderwijs bevatten geen enkele bepaling met betrekking tot deze kinderen.

Voor de autoriteiten bestaat er geen enkele verplichting om onderwijsinrichtingen te organiseren die geschikt zijn om deze onaangepaste kinderen op te nemen. Artikel 28 van de wet van 19 mei 1914 houdende aanvulling van artikel 2 van de wet van 20 september 1881 tot regeling van het lager onderwijs heeft wel aan de gemeenten de verplichting opgelegd om klassen tot stand te brengen voor zwak begaafde, achterlijke of abnormale kinderen, daar waar het bevolkingsaantal zulks mogelijk maakt, doch dit voorschrift wordt niet in acht genomen. Daar de wet niet heeft bepaald welke autoriteiten bevoegd zijn om de onvolwaardigheid te beoordelen, en aangezien zij evenmin

enfants arriérés pédagogiques et pour enfants débiles intellectuels.

Les dispositions légales existantes en matière d'éducation et d'enseignement des enfants inadaptés sont donc éparses et insuffisantes; elles ne favorisent pas la création du réseau d'institutions spécialisées qui devrait être établi pour répondre aux besoins divers et particuliers des enfants inadaptés, là où ces besoins se font sentir.

Or, le développement des services médico-psychologiques et des centres d'orientation scolaire a mis en évidence l'existence de ces besoins; le dépistage a entraîné, par manque d'externats, une augmentation considérable des placements en internat.

La présente proposition tend :

1° à substituer à des dispositions éparses et insuffisantes un statut organique de l'enseignement spécial de manière à soumettre dans toute la mesure du possible, à des règles identiques ou similaires, toutes les initiatives, publiques et privées, ayant pour objectif l'éducation et l'enseignement des enfants et des adolescents incapables — temporairement ou définitivement — de fréquenter avec fruit un établissement d'enseignement ordinaire;

2° à étendre l'obligation scolaire aux catégories d'enfants inadaptés éducatibles qui ne sont pas encore soumis à l'obligation scolaire;

3° à créer et à régler la formation et le perfectionnement des membres du personnel enseignant de l'enseignement spécial.

Pourvues d'un tel statut, nos écoles d'enseignement spécial pourront accueillir, guider et former notre jeunesse handicapée pour un avenir d'indépendance sociale, aussi relative qu'elle puisse être dans certains cas, gage de la promotion de la personnalité, du bonheur des individus et de la participation de tous à la prospérité du pays.

CH. MOUREAUX.

**

Proposition de loi organique de l'Enseignement spécial.

CHAPITRE I.

Dispositions préliminaires.

Objet de l'enseignement spécial.

ARTICLE PREMIER.

L'enseignement spécial, aux termes de la présente loi, a pour objet :

het bevolkingsaantal heeft vastgesteld dat deze verplichting medebrengt, hebben slechts enkele grote steden klassen opgericht voor pedagogisch achterlijke en voor verstandelijk minderwaardige kinderen.

De wetsbepalingen die thans inzake opvoeding en onderwijs van de onaangepaste kinderen bestaan, zijn dus verspreid en ontoereikend; zij bevorderen de oprichting niet van het net van gespecialiseerde inrichtingen, dat zou moeten worden tot stand gebracht om te voorzien in de verschillende bijzondere behoeften van de onaangepaste kinderen, daar waar die behoeften aan de dag treden.

De ontwikkeling van de medisch-psychologische diensten en van de centra voor studie-oriëntering heeft het bestaan van deze behoeften in het licht gesteld; zo komt dat, bij gebrek aan externaten, aanmerkelijk meer kinderen naar internaten worden gezonden.

Dit voorstel heeft tot doel :

1° de verspreide en ontoereikende bepalingen te vervangen door een organiek statuut van het buitengewoon onderwijs zodat mogelijk dezelfde of een soortgelijke regeling zal gelden voor alle openbare en particuliere initiatieven betreffende de opvoeding en het onderwijs van de kinderen en jeugdigen die tijdelijk of voorgoed ongeschikt zijn om met vrucht een gewone onderwijsinrichting te bezoeken;

2° de leerplicht uit te breiden tot de categorieën van opvoedbare onaangepaste kinderen die nog niet leerplichtig zijn;

3° de opleiding en voortgezette opleiding van het onderwijzend personeel van het buitengewoon onderwijs in te voeren en te regelen.

Dank zij zulk een statuut zullen onze scholen voor buitengewoon onderwijs in staat zijn om onze minderjarige jeugd op te nemen, te leiden en te vormen voor een toekomst waarin zij in de samenleving op eigen benen zullen kunnen staan, hoe betrekkelijk dat in bepaalde gevallen ook moge zijn. Deze zelfstandigheid is een waarborg voor de ontluking van de persoonlijkheid, voor het geluk van de enkeling en voor de deelneming van allen aan de voorspoed van ons land.

**

Voorstel van wet tot regeling van het Buitengewoon Onderwijs.

HOOFDSTUK I.

Inleidende bepalingen.

Doel van het buitengewoon onderwijs.

ARTIKEL ÉÉN.

Het buitengewoon onderwijs, volgens deze wet, heeft ten doel :

A. dans des établissements appropriés : d'éduquer, d'instruire, de préparer à la vie professionnelle et sociale, les enfants et les adolescents inadaptés;

B. par des cours normaux : de former et de perfectionner les membres du personnel enseignant et les membres du personnel d'éducation chargés de l'éducation, de l'instruction et de la formation professionnelle de ces enfants et adolescents inadaptés, dans la mesure où la formation initiale, dispensée par les autres modes d'enseignement normal, est insuffisante pour l'exercice de leur mission.

CHAPITRE II.

Les institutions d'enseignement spécial.

ART. 2.

L'Enseignement spécial, caractérisé par l'aide pédagogique qu'exigent les besoins particuliers des enfants et des adolescents inadaptés, est donné dans des établissements d'enseignement spécial.

Par établissements d'enseignement spécial, il faut entendre les classes gardiennes et primaires d'enseignement spécial et les sections secondaires d'enseignement spécial créées et organisées à cette fin par l'Etat, les provinces, les communes, les associations de communes, par d'autres personnes publiques et par des personnes privées, soit sous la forme d'écoles autonomes d'enseignement spécial ou d'instituts médico-pédagogiques, soit au sein d'établissements hospitaliers de soins ou de cure, soit en annexe d'autres établissements scolaires de même niveau, soit sous toute autre forme reconnue valable par le Roi.

Chaque établissement d'enseignement spécial comporte autant d'écoles qu'il s'y donne d'enseignements de plein exercice et autant de cours qu'il s'y donne d'enseignements à horaire réduit. L'enseignement, pour être de plein exercice, doit être dispensé aux élèves réguliers pendant un nombre d'heures par semaine et de semaines par année dont le Roi détermine le minimum. Ce minimum est fixé par classe ou par section.

ART. 3.

§ 1er. Les cours normaux pour l'enseignement spécial préparent à l'éducation et à l'enseignement dans les établissements d'enseignement spécial. Ils conduisent à des certificats d'aptitude à l'éducation ou à l'enseignement des diverses catégories d'inadaptés.

Le Roi détermine, pour chaque spécialisation, le programme minimum des matières enseignées, la répartition des cours, les conditions d'admission des candidats, les modalités des examens, la forme et les mentions des certificats.

A. in daartoe geschikte inrichtingen : de onaangepaste kinderen en adolescenten op te voeden, te onderwijzen en voor te bereiden op het beroeps- en het maatschappelijk leven;

B. door middel van normaalcursussen : de leden van het onderwijzend personeel en van het opvoedend personeel, belast met de opvoeding, het onderwijs en de beroepsopleiding van deze onaangepaste kinderen en adolescenten op te leiden en te volmaken voor zover de oorspronkelijke opleiding verstrekt door de andere vormen van normaalonderwijs, onvoldoende is voor het vervullen van hun taak.

HOOFDSTUK II.

De instellingen voor buitengewoon onderwijs.

ART. 2.

Het buitengewoon onderwijs, gekenmerkt door de pedagogische hulp, vereist wegens de behoeften eigen aan de onaangepaste kinderen en adolescenten, wordt verstrekt in inrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

Onder inrichtingen voor buitengewoon onderwijs dient men te verstaan de kleuterklassen en lagere klassen voor buitengewoon onderwijs en de secundaire afdelingen voor buitengewoon onderwijs met dit doel opgericht en ingericht door de Staat, de provincies, de gemeenten, de verenigingen van gemeenten, door andere publiekrechtelijke personen en door private personen, hetzij in de vorm van zelfstandige scholen voor buitengewoon onderwijs of medisch-pedagogische instituten, hetzij in kosthuizen voor verpleging of kuur, hetzij toegevoegd aan andere schoolinrichtingen van hetzelfde niveau, hetzij in enigerlei andere vorm als geldig erkend door de Koning.

Elke inrichting voor buitengewoon onderwijs bestaat uit zoveel scholen als er onderwijssoorten met volledig leerplan verstrekt worden en uit zoveel cursussen als er onderwijssoorten met beperkt leerplan verstrekt worden. Om als onderwijs met volledig leerplan te gelden moet het onderricht aan de regelmatige leerlingen verstrekt worden gedurende een bepaald aantal uren per week en weken per jaar, waarvan de Koning het minimum vaststelt. Dit minimum wordt bepaald per klas of per afdeling.

ART. 3.

§ 1. De normaalcursussen voor buitengewoon onderwijs bereiden voor tot het geven van opvoeding en onderwijs in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs. Die cursussen leiden tot het behalen van getuigschriften van bekwaamheid tot het geven van opvoeding of van onderwijs aan verschillende categorieën van onaangepasten.

De Koning bepaalt, voor elke specialisatie, het minimumleerplan, de indeling der cursussen, de toelatingsvoorwaarden der kandidaten, de modaliteiten der examens, de vorm van en de vermeldingen aangebracht op de getuigschriften.

§ 2. Les personnes munies d'un certificat d'aptitude et qui justifient en outre de deux années de pratique fructueuse dans un établissement d'enseignement spécial pour enfants ou adolescents inadaptés peuvent obtenir un diplôme de capacité à la suite d'une épreuve subie devant un jury organisé par le Gouvernement.

Le Roi règle l'organisation et le fonctionnement de ces jurys, fixe les programmes des épreuves, la forme et les mentions des diplômes ainsi que les droits d'inscription aux examens.

§ 3. Le Roi peut subordonner le droit de conférer certains titres qu'il détermine à des conditions supplémentaires qui sont de nature à fixer et à garantir le degré de capacité.

ART. 4.

L'inspection pédagogique et médicale des établissements d'enseignement spécial et des cours normaux préparant à l'éducation ou à l'enseignement des inadaptés est organisée par le Roi.

CHAPITRE III.

L'obligation d'éducation et d'instruction.

SECTION I.

Dispositions générales.

ART. 5.

Pour l'application de la présente loi, il faut entendre par inadaptés les enfants et les adolescents éducatibles qui ne peuvent suivre l'enseignement dispensé dans les écoles primaires et secondaires, soit parce qu'ils sont atteints de déficiences physiques, motrices, sensorielles ou intellectuelles ou qu'ils présentent des troubles du caractère ou de la personnalité, soit parce que le rétablissement de leur santé exige un traitement prolongé, soit parce que leur sécurité ou leur moralité est mise en danger par les activités auxquelles ils se livrent, soit parce que leur maintien dans ces écoles constitue un danger pour eux ou pour les autres élèves.

Le Roi définira les diverses catégories d'enfants et d'adolescents inadaptés éducatibles ainsi que le type d'enseignement spécial qu'exige l'état physique, mental ou social.

ART. 6.

Quiconque a la garde d'un enfant résidant en Belgique et reconnu inadapté éducatible par la Commission médico-pédagogique compétente visée à la section III du présent chapitre, est qualifié ci-après personne responsable; il est tenu de faire donner à cet enfant une

§ 2. De personen, die een bekwaamheidsgetuigschrift bezitten en die bovendien twee jaren vruchtbare praktijk kunnen doen gelden in een buitengewoon-onderwijsinrichting voor onaangepaste kinderen of adolescenten, kunnen een bekwaamheidsakte behalen na het afleggen van een examen ten overstaan van een commissie ingericht door de Regering.

De Koning regelt de organisatie en de werking van deze examencommissies, hij bepaalt de programma's der examens, de vorm van en de vermeldingen aangebracht op de akten, alsook het inschrijvingsgeld voor de examens.

§ 3. De Koning kan het recht tot toekenning van zekere bekwaamheidsbewijzen welke hij bepaalt, afhankelijk maken van bijkomende voorwaarden, waardoor de graad der bekwaamheid kan worden vastgelegd en gegarandeerd.

ART. 4.

De pedagogische en medische inspectie van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs en de normaalcursussen ter voorbereiding tot het verstrekken van opvoeding of onderwijs aan de onaangepasten, wordt ingericht door de Koning.

HOOFDSTUK III.

De opvoedings- en onderwijsplicht.

AFDELING I.

Algemene bepalingen.

ART. 5.

Voor de toepassing van deze wet, dient men te verstaan onder onaangepaste kinderen de opvoedbare kinderen en adolescenten die het onderwijs gegeven in de lagere en secundaire scholen niet kunnen volgen, hetzij omdat ze lichamelijk, motorisch, zintuiglijk of intellectueel onvolwaardig zijn of omdat ze stoornissen in hun karakter of persoonlijkheid vertonen, hetzij omdat het herstel van hun gezondheid een langdurige behandeling vergt, hetzij omdat hun veiligheid of moraliteit in gevaar wordt gebracht door de activiteiten waaraan ze zich overgeven, hetzij omdat hun behoud in deze scholen een gevaar uitmaakt voor henzelf of voor andere leerlingen.

De Koning zal de verschillende categorieën van opvoedbare onaangepaste kinderen en adolescenten bepalen alsook het type van buitengewoon onderwijs dat de lichamelijke, geestelijke of sociale toestand vereist.

ART. 6.

Eén ieder aan wiens hoede een kind is toevertrouwd dat in België verblijft, en dat door de bevoegde medisch-pedagogische commissie bedoeld in afdeling III van dit hoofdstuk, als opvoedbaar onaangepast werd erkend, wordt hierna verantwoordelijk per-

éducation et une instruction en rapport avec son âge, ses capacités et ses aptitudes.

Il s'acquitte de cette obligation :

- 1° en le confiant à un établissement d'enseignement spécial dispensant un enseignement de plein exercice;
- 2° en lui donnant ou en lui faisant donner à domicile l'éducation et l'instruction qu'exige son état.

L'inspection pédagogique et médicale est chargée de veiller à l'application du présent article.

ART. 7.

L'obligation visée à l'article 6 s'étend sur une période identique à celle que la loi impose aux parents des enfants soumis à l'instruction obligatoire.

Toutefois, la durée de cette obligation peut être prolongée pendant un délai qui ne dépassera pas deux ans, s'il s'avère possible et nécessaire de parfaire la formation intellectuelle ou la préparation professionnelle de certains adolescents inadaptés.

Cette prolongation est décidée par le Ministre de l'Education nationale sur la proposition du chef de l'établissement d'enseignement spécial, après avis de la commission médico-pédagogique compétente.

ART. 8.

L'obligation est suspendue :

1° lorsque la personne responsable, sans préjudice de l'application de l'article 12, se trouve dans l'impossibilité de choisir un établissement spécial approprié ou qu'elle oppose des griefs de conscience à la fréquentation des établissements d'enseignement spécial existants;

2° lorsqu'il est constaté, après une période de fréquentation scolaire raisonnable, que l'inadapté ne peut tirer aucun profit de l'enseignement spécial;

3° dès que le degré d'inadaptation cesse de constituer une entrave à la fréquentation fructueuse d'un établissement d'enseignement primaire ou secondaire.

Cette suspension est constatée par la commission médico-pédagogique compétente, qui en avise l'inspecteur cantonal du lieu de domicile de la personne responsable si l'enfant est en âge d'instruction obligatoire.

ART. 9.

La fin de l'obligation est constatée par une déclaration du chef de l'établissement d'enseignement spécial, visée par le président de la commission médico-pédagogique du ressort de l'établissement.

soon genoemd. Hij is verplicht aan dit kind een opvoeding en een onderwijs te doen geven die in overeenstemming zijn met de leeftijd, de bekwaamheden en de aanleg van dat kind.

Deze verplichting leeft hij na :

- 1° door het toe te vertrouwen aan een inrichting voor buitengewoon onderwijs met volledig leerplan;
- 2° door het aan huis de opvoeding en het onderwijs te geven of te doen geven in overeenstemming met zijn toestand.

De pedagogische en medische inspectie wordt gelast te waken over de toepassing van dit artikel.

ART. 7.

De verplichting bedoeld bij artikel 6 beslaat dezelfde periode als die welke de wet oplegt aan de ouders der leerplichtige kinderen.

Nochtans kan de duur van deze verplichting verlengd worden gedurende een termijn welke de duur van twee jaar niet mag overschrijden, indien het mogelijk en noodzakelijk blijkt de intellectuele vorming of de beroepsopleiding van zekere onaangepaste adolescenten te volmaken.

Op voorstel van het hoofd van de inrichting voor buitengewoon onderwijs, en op advies van de bevoegde medisch-pedagogische commissie, beslist de Minister van Nationale Opvoeding over deze verlenging.

ART. 8.

De verplichting wordt geschorst :

1° wanneer de verantwoordelijke persoon, onverminderd de toepassing van artikel 12, in de onmogelijkheid verkeert een geschikte inrichting voor buitengewoon onderwijs uit te kiezen, of gewetensbezwaren heeft tegen het bezoeken der bestaande inrichtingen voor buitengewoon onderwijs;

2° wanneer vastgesteld wordt, na een behoorlijke periode van schoolbezoek, dat de onaangepaste geen enkel voordeel kan halen uit het buitengewoon onderwijs;

3° zodra de graad van niet-aangepastheid ophoudt een beletsel te zijn voor het met vrucht bezoeken van een inrichting voor lager of secundair onderwijs.

Deze schorsing wordt vastgesteld door de bevoegde medisch-pedagogische commissie, die er kennis van geeft aan de kantonale inspecteur van de woonplaats van de verantwoordelijke persoon indien het kind leerplichtig is.

ART. 9.

Het einde van de verplichting wordt vastgesteld door middel van een verklaring van het hoofd der inrichting voor buitengewoon onderwijs, gevisieerd door de voorzitter van de medisch-pedagogische commissie van het schoolgebied.

ART. 10.

A la requête de la personne responsable, l'enfant reconnu inadapté éducatif peut être admis dans une classe gardienne d'enseignement spécial dès l'âge de trois ans.

ART. 11.

L'inadapté tardif inscrit dans une section secondaire d'enseignement spécial avant l'âge de vingt et un ans, peut, s'il en fait la demande à sa majorité, être autorisé par le Ministre de l'Education nationale à poursuivre sa formation dans cette section pendant une période qui n'excédera pas le terme de l'année scolaire pendant laquelle il accomplit sa vingt-troisième année.

SECTION II.**Du libre choix des parents.****ART. 12.**

La personne responsable a le droit de choisir le genre d'éducation qu'elle désire pour l'inadapté.

Ce droit implique la possibilité de disposer d'un établissement d'enseignement spécial correspondant à son choix.

Le Roi décide pour chaque catégorie d'inadaptés et compte tenu du nombre d'inadaptés appartenant à la catégorie, si ce choix doit être respecté sur le plan national, par région linguistique, par province ou sur un plan régional ou local.

Si ce choix doit être respecté sur un plan régional ou local, le Roi détermine en outre l'aire géographique de la région en fonction d'un nombre uniforme d'habitants et fixe le nombre de personnes responsables pour que l'Etat soit obligé :

1° d'ouvrir un établissement d'Etat d'enseignement spécial ou d'admettre aux subventions un établissement libre non confessionnel d'enseignement spécial existant si ces personnes responsables désirent un enseignement non confessionnel et ne trouvent pas dans la région un établissement d'enseignement spécial dont au moins les deux tiers du personnel sont titulaires d'un diplôme de l'enseignement non confessionnel;

2° d'admettre aux subventions un établissement libre confessionnel d'enseignement spécial existant si ces personnes responsables ne trouvent pas dans la région un établissement d'enseignement spécial dont au moins les deux tiers du personnel sont titulaires d'un diplôme de l'enseignement confessionnel.

ART. 13.

Sans préjudice des dispositions des articles 8 et 12 et pour autant qu'elle ne fasse pas éduquer l'inadapté à

ART. 10.

Op verzoek van de verantwoordelijke persoon, mag het kind dat als opvoedbaar onaangepast is erkend, vanaf de leeftijd van drie jaar toegelaten worden in een kleuterklas voor buitengewoon onderwijs.

ART. 11.

Een leerling die op latere leeftijd gehandicapt wordt en die ingeschreven is in een secundaire afdeling voor buitengewoon onderwijs vóórdat hij de leeftijd van éérentwintig jaar bereikt heeft, kan, wanneer hij bij zijn meerderjarigheid erom verzoekt, door de Minister van Nationale Opvoeding ertoe gemachtigd worden zijn vorming voort te zetten in deze afdeling gedurende een periode welke het einde van het schooljaar, in de loop waarvan hij drieëntwintig jaar wordt, niet mag overschrijden.

AFDELING II.**De vrije keuze der ouders.****ART. 12.**

De verantwoordelijke persoon heeft het recht voor het onaangepaste kind de aard van de opvoeding te kiezen die hij verlangt.

Dit recht impliceert de mogelijkheid te beschikken over een inrichting voor buitengewoon onderwijs welke beantwoordt aan zijn keuze.

Voor elke categorie van onaangepasten, en rekening houdend met het aantal onaangepasten die tot deze categorie behoren, beslist de Koning of deze keuze dient geëerbiedigd te worden op het nationale plan, per taalstreek, per provincie of op een regionaal of lokaal plan.

Indien deze keuze dient geëerbiedigd te worden op het regionale of lokale plan, bepaalt de Koning bovendien de geografische uitgestrektheid van de streek in functie van een zelfde aantal inwoners en bepaalt hij het aantal verantwoordelijke personen opdat de Staat verplicht zou zijn :

1° een rijksinrichting voor buitengewoon onderwijs te openen, ofwel een bestaande niet-confessionele vrije inrichting voor buitengewoon onderwijs in de subsidieregeling op te nemen indien die verantwoordelijke personen een niet-confessioneel onderwijs wensen en in de streek geen inrichtingen voor buitengewoon onderwijs vinden, waarvan tenminste twee derde van het personeel houder is van een diploma van het niet-confessioneel onderwijs;

2° een bestaande confessionele vrije inrichting voor buitengewoon onderwijs in de subsidieregeling op te nemen indien die verantwoordelijke personen in de streek geen inrichting voor buitengewoon onderwijs vinden waarvan tenminste twee derde van het personeel houder is van het diploma van het confessioneel onderwijs.

ART. 13.

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 8 en 12 en voor zover hij aan de onaangepaste geen huis-

domicile, la personne responsable qui ne peut choisir un établissement d'enseignement spécial dispensant une éducation adaptée à l'état de l'enfant à une distance raisonnable permettant le retour quotidien de celui-ci au sein de sa famille naturelle est tenue de le confier, soit à un institut médico-pédagogique approprié, soit à un home agréé ou à une famille d'accueil.

Le Roi prend toutes les mesures nécessaires pour assurer la surveillance des placements dans les instituts médico-pédagogiques, les homes et les familles d'accueil.

ART. 14.

Le Roi fixe annuellement le prix de pension dans les instituts médico-pédagogiques et dans les homes de l'Etat dépendant du Ministère de l'Education nationale.

Le Ministre de l'Education nationale fixe le montant des subventions-pension qui peuvent être allouées pour les inadaptés confiés à un institut médico-pédagogique ou à un home autre que ceux visés à l'alinéa précédent ou à une famille d'accueil, ainsi que les conditions d'octroi des subventions destinées au paiement de certains frais spéciaux de traitement et d'entretien.

Les subventions-pension constituent un forfait couvrant toutes les dépenses courantes. Elles servent exclusivement à payer les dépenses d'entretien et d'éducation de l'inadapté pour lequel elles sont allouées. Elles sont liquidées à la personne physique ou morale qui entretient effectivement l'enfant.

L'avance des subventions-pension est faite par l'Etat.

ART. 15.

Les frais de pension des inadaptés placés dans les instituts médico-pédagogiques, les homes et les familles d'accueil incombent en tout ou partie aux personnes qui leur doivent les aliments.

Le montant de l'intervention de l'Etat dans les frais de pension des indigents est fixé par le Ministre de l'Education nationale sur la proposition des Commissions consultatives provinciales instituées par la loi relative au Fonds spécial d'Assistance.

Le recouvrement des frais de pension incombant aux personnes qui doivent les aliments est poursuivi à l'intervention de l'Administration de l'Enregistrement et des Domaines.

L'action se prescrit conformément aux dispositions de l'article 2277 du Code Civil.

ART. 16.

§ 1er. Les frais de déplacement de l'inadapté, pour se rendre de son domicile, du home ou de sa famille d'ac-

onderwijs laat verstrekken, is de verantwoordelijke persoon die binnen een redelijke afstand geen inrichting voor buitengewoon onderwijs kan vinden die een aan de toestand van het kind aangepaste opvoeding verstrekt en welke een dagelijkse terugkeer van het kind naar zijn natuurlijke familiekring mogelijk maakt, verplicht het kind toe te vertrouwen hetzij aan een aangepast medisch-pedagogisch instituut hetzij aan een erkend tehuis of een pleeggezin.

De Koning neemt alle nodige maatregelen om het toezicht te verzekeren over de plaatsing in de medisch-pedagogische instituten, de tehuizen en bij de pleeggezinnen.

ART. 14.

De Koning bepaalt jaarlijks het kostgeld in de medisch-pedagogische instituten en in de tehuizen van de Staat die afhangen van het Ministerie van Nationale Opvoeding.

De Minister van Nationale Opvoeding stelt het bedrag vast der kostgeld-toelagen welke toegekend mogen worden voor de onaangepaste kinderen die toevertrouwd zijn aan een ander medisch-pedagogisch instituut of tehuis dan die bedoeld in de vorige alinea, of aan een pleeggezin, alsook de voorwaarden inzake toekenning van de toelagen bestemd voor de betaling van sommige bijzondere kosten voor behandeling en onderhoud.

De kostgeld-toelagen zijn forfaitair en moeten alle lopende uitgaven dekken. Zij dienen uitsluitend tot betaling van de kosten voor het onderhoud en de opvoeding van het onaangepaste kind, voor wie ze worden toegekend. Zij worden vereffend aan de natuurlijke of rechtspersoon die het kind werkelijk onderhoudt.

Het voorschot van de kostgeldtoelagen wordt gedaan door de Staat.

ART. 15.

Het kostgeld der onaangepasten geplaatst in medisch-pedagogische instituten, in tehuizen en bij pleeggezinnen, komen geheel of ten dele ten laste van de personen welke hun het onderhoud verschuldigd zijn.

Het bedrag van de tegemoetkoming van de Staat in het kostgeld der minvermogenden wordt bepaald door de Minister van Nationale Opvoeding op voorstel van de provinciale commissies van advies ingesteld bij de wet op het speciaal onderstandsfonds.

De invordering van het kostgeld, dat ten laste valt van de personen die hun het onderhoud verschuldigd zijn, geschiedt door tussenkomst van het Bestuur van Registratie en Domeinen.

De vordering verjaart overeenkomstig de bepalingen van artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek.

ART. 16.

§ 1. De reiskosten van het onaangepaste kind, om zich van zijn woning, van het tehuis of van zijn pleeg-

cueil à l'établissement d'enseignement spécial, peuvent être supportés par l'Etat.

Il en est de même en ce qui concerne les frais résultant du déplacement de l'inadapté pour se rendre de son domicile à l'institut médico-pédagogique, au home ou à la famille d'accueil.

Le Roi fixe les règles d'intervention de l'Etat dans les frais de déplacement.

§ 2. Dans les limites des crédits mis à sa disposition par les lois budgétaires, le Ministre de l'Education nationale peut intervenir, en tout ou partie dans les frais de déplacement des parents indigents rendant visite à l'inadapté placé dans un institut médico-pédagogique, dans un home ou dans une famille d'accueil.

SECTION III.

Des commissions médico-pédagogiques.

ART. 17.

Il est institué, dans chaque canton scolaire, tel qu'il est fixé pour l'application de la législation relative à l'enseignement primaire, une commission médico-pédagogique chargée de donner un avis sur le cas de tous les enfants qui se trouvent dans une des situations énoncées à l'article 5 et qui lui sont signalés par les personnes responsables ou, en cas de carence de celles-ci, par l'inspecteur cantonal, les inspecteurs médicaux scolaires, les chefs d'école, les autorités administratives et les autorités judiciaires.

La personne responsable ou son représentant sera toujours préalablement entendu ou du moins appelé.

Avant de formuler ses conclusions, la commission pourra, lorsqu'elle le juge nécessaire, réclamer une enquête sociale et recueillir l'avis de spécialistes de l'éducation de l'enfance inadaptée. En tout état de cause, elle demandera l'avis d'un centre psycho-médico-social ou d'un office d'orientation scolaire et professionnelle, au choix de la personne responsable.

ART. 18.

Chaque commission médico-pédagogique est présidée par un membre de l'inspection de l'enseignement primaire et se compose en outre de six membres : deux chefs d'école, deux médecins inspecteurs du canton scolaire, deux conseillers de centres psycho-médico-sociaux ou d'offices d'orientation scolaire et professionnelle, choisis respectivement parmi les représentants des institutions non confessionnelles et des institutions confessionnelles.

Le président et les six membres des commissions médico-pédagogiques sont nommés pour trois ans par le Ministre de l'Education nationale. Ils ont chacun un suppléant.

gezin naar een inrichting van buitengewoon onderwijs te begeven, kunnen ten laste vallen van de Staat.

Hetzelfde geldt voor de kosten die voortvloeien uit de verplaatsing van het onaangepaste kind, van zijn woning naar het medisch-pedagogisch instituut, naar het tehuis of naar zijn pleeggezin.

De Koning, stelt de regels vast inzake tegemoetkoming van de Staat in de verplaatsingskosten.

§ 2. De Minister van Nationale Opvoeding kan, binnen de perken der kredieten welke te zijner beschikking worden gesteld door de begrotingswetten, geheel of gedeeltelijk tegemoetkomen in de kosten voor de verplaatsingen van de minvermogende ouders die een bezoek brengen aan het onaangepaste kind dat geplaatst is in een medisch-pedagogisch instituut, in een tehuis of bij een pleeggezin.

AFDELING III.

De medisch-pedagogische commissies.

ART. 17.

Er wordt in elk schoolkanton, zoals het is vastgelegd voor de toepassing van de wetgeving betreffende het lager onderwijs, een medisch-pedagogische commissie opgericht belast met het uitbrengen van een advies over het geval van alle kinderen die in één van de in artikel 5 opgesomde toestanden verkeren en die haar gesignaleerd worden door de verantwoordelijke personen, of in geval van nalatigheid van dezen, door de kantonale inspecteur, de medische schoolinspecteurs, de schoolhoofden, de administratieve of gerechtelijke overheid.

De verantwoordelijke persoon of zijn vertegenwoordiger zal steeds vooraf gehoord of tenminste opgeroepen worden.

Alvorens haar conclusies te formuleren, mag de commissie, wanneer zij dit noodzakelijk oordeelt, om een sociaal onderzoek verzoeken en het advies inwinnen van specialisten inzake opvoeding van de onaangepaste jeugd. In elk geval moet zij het advies vragen van een psycho-medisch-sociaal centrum of van een dienst voor studie- en beroepsoriëntering, naar keuze van de verantwoordelijke persoon.

ART. 18.

Elke medisch-pedagogische commissie wordt voorzeten door een lid van de inspectie van het lager onderwijs en bestaat bovendien uit zes leden : twee schoolhoofden, twee medische inspecteurs van het schoolkanton, twee adviseurs bij psycho-medisch-sociale centra of diensten voor studie- en beroepsoriëntering, gekozen respectievelijk onder de vertegenwoordigers van de niet-confessionele instellingen en van de confessionele instellingen.

De voorzitter en de zes leden der medisch-pedagogische commissies worden door de Minister van Nationale Opvoeding benoemd voor een periode van drie jaar. Zij hebben elk een plaatsvervanger.

Le Ministre de l'Education nationale règle le fonctionnement des commissions médico-pédagogiques; il peut désigner un membre de l'inspection pédagogique et médicale de l'enseignement spécial pour assister aux réunions de ces commissions avec voix consultative.

ART. 19.

Les frais de fonctionnement des commissions médico-pédagogiques sont à charge de l'Etat. Il en est de même des dépenses résultant de la consultation des médecins spécialistes.

ART. 20.

La commission médico-pédagogique communique sans délai ses conclusions à la personne responsable par pli recommandé à la poste.

Si l'enfant est reconnu inadapté éduicable, la commission doit préciser dans ses conclusions le type d'établissement d'enseignement spécial qui, à son avis, conviendrait le mieux à l'enfant.

Une liste, tenue à jour, de tous les établissements officiels et libres appartenant à ce type est jointe à la communication; elle mentionne explicitement la liberté entière laissée à la personne responsable de choisir un enseignement spécial non confessionnel ou un enseignement spécial confessionnel.

La personne responsable dispose de 10 jours à dater de la réception du pli recommandé pour fixer son choix et en informer le président de la commission médico-pédagogique.

ART. 21.

Les conclusions des commissions médico-pédagogiques sont susceptibles d'appel de la part de la personne responsable.

L'appel est interjeté devant le juge de paix ou devant le juge des enfants selon que les conclusions contestées recommandent la fréquentation d'un établissement d'enseignement spécial n'excluant pas la possibilité d'un retour quotidien de l'inadapté dans sa famille naturelle ou que les dites conclusions impliquent la nécessité de confier ce dernier à un institut médico-pédagogique, à un home ou à une famille d'accueil.

SECTION IV.

Contrôle de l'obligation d'éducation et d'instruction.

A. Obligations des autorités communales.

ART. 22.

A la requête de l'inspection de l'enseignement primaire, les communes font afficher, quinze jours avant le début de l'année scolaire, un avis rappelant aux personnes responsables d'un enfant inadapté les obligations qui leur incombent en vertu de la présente loi.

De Minister van Nationale Opvoeding regelt de werking van de medisch-pedagogische commissies; hij kan een lid van de pedagogische en medische inspectie van het buitengewoon onderwijs aanstellen om de vergaderingen van deze commissies met raadgevende stem bij te wonen.

ART. 19.

De werkingskosten van de medisch-pedagogische commissies vallen ten laste van de Staat. Hetzelfde geldt voor de uitgaven welke voortvloeien uit de raadpleging van geneesheren-specialisten.

ART. 20.

De medisch-pedagogische commissie deelt zonder verwijl bij een ter post aangetekend schrijven, haar besluiten mede aan de verantwoordelijke persoon.

Indien het kind als opvoedbaar onaangepast wordt erkend, dient de commissie, in haar besluiten, het type van instelling voor buitengewoon onderwijs op te geven, die naar haar mening, het best geschikt is voor dat kind.

Een regelmatig bijgehouden lijst van de officiële en vrije instellingen, welke tot bedoeld type behoren wordt bij de mededeling gevoegd; daarin wordt uitdrukkelijk vermeld dat volledige vrijheid gelaten wordt aan de verantwoordelijke persoon om niet-confessioneel of wel confessioneel buitengewoon onderwijs te kiezen.

De verantwoordelijke persoon beschikt over 10 dagen, te rekenen vanaf de dag van ontvangst van het aangetekend schrijven, om zijn keuze te bepalen en er kennis van te geven aan de voorzitter van de medisch-pedagogische commissie.

ART. 21.

De besluiten van de medisch-pedagogische commissie zijn vatbaar voor beroep vanwege de verantwoordelijke persoon.

Beroep wordt aangetekend bij de vrederechter of bij de kinderrechtter, naar gelang de betwiste beslissingen het bezoek aanbevelen van een inrichting voor buitengewoon onderwijs die de mogelijkheid van een dagelijkse terugkeer van het onaangepaste kind in zijn natuurlijk gezin niet uitsluit of de bedoelde beslissingen de noodzakelijkheid insluiten dit kind toe te vertrouwen aan een medisch-pedagogisch instituut, aan een tehuis of aan een pleeggezin.

AFDELING IV.

Controle over de opvoedings- en onderwijsplicht.

A. Verplichtingen van de gemeentelijke overheid.

ART. 22.

Op verzoek van de inspectie van het lager onderwijs, dienen de gemeenten, vijftien dagen vóór de aanvang van het schooljaar, een bericht aan te plakken waar bij de personen die verantwoordelijk zijn voor een onaangepast kind, herinnerd worden aan de verplichtingen die op hen rusten ingevolge deze wet.

*B. Obligations des personnes responsables.***ART. 23.**

Lorsqu'un inadapté soumis à l'obligation visée à l'article 6 est instruit à domicile ou paraît incapable de fréquenter une école, la personne responsable est tenue d'en informer par écrit l'inspecteur cantonal dès la rentrée des classes. Ce dernier avise immédiatement la commission médico-pédagogique cantonale.

ART. 24.

Les personnes responsables sont tenues de veiller à ce que l'inadapté dont elles ont la garde ne s'absente pas de l'établissement d'enseignement spécial sans motif légitime.

Les seuls motifs réputés légitimes sont les suivants : maladie de l'enfant, maladie grave ou contagieuse dans la famille naturelle, le home ou la famille d'accueil, décès d'un membre de la famille naturelle, empêchement résultant de la difficulté accidentelle des communications.

ART. 25.

Les autres motifs invoqués sont appréciés par la commission médico-pédagogique du ressort de l'établissement d'enseignement spécial fréquenté par l'inadapté et, éventuellement, par le juge de paix ou par le juge des enfants sur dénonciation du président de la commission.

ART. 26.

§ 1er. Dans le cas d'une première infraction aux articles 23 et 24, la personne responsable négligente, dénoncée en vertu de l'article 25, est appelée devant le juge de paix du lieu de domicile à l'intervention de l'officier du ministère public près le tribunal de police.

Le juge de paix constate le fait dénoncé et fait à la personne responsable les observations qui s'imposent et s'efforçant de l'amener à se conformer à la loi.

Si la personne responsable ne comparait pas, constatation en est faite dans le procès-verbal et copie de celui-ci est aussitôt transmise par l'office du ministère public au procureur du Roi près le tribunal des enfants, sur la réquisition duquel le dit tribunal ordonnera les mesures commandées dans l'intérêt de l'inadapté.

§ 2. Dans le cas d'une seconde infraction, la personne responsable est dénoncée directement au procureur du Roi près le tribunal des enfants.

§ 3. Le procureur du Roi peut citer la personne responsable à comparaître en personne devant le tribunal des enfants, lequel ordonne les mesures commandées dans l'intérêt de l'inadapté.

*B. Verplichtingen van de verantwoordelijke personen.***ART. 23.**

Wanneer een onaangepast leerplichtig kind zoals bedoeld bij artikel 6, thuis onderwezen wordt of niet in staat blijkt een school te bezoeken, dan is de verantwoordelijke persoon verplicht dit schriftelijk ter kennis te brengen van de kantonale inspecteur bij de hervatting der lessen. Deze deelt zulks onmiddellijk mede aan de kantonale medisch-pedagogische commissie.

ART. 24.

De verantwoordelijke personen zijn verplicht ervoor te waken dat de onaangepaste die onder hun hoede staat, niet zonder wettige redenen afwezig is uit de inrichting voor buitengewoon onderwijs.

De enige geldig geachte redenen, zijn de volgende : ongesteldheid van het kind, zware of besmettelijke ziekte in het natuurlijke gezin, in het tehuis of bij het pleeggezin, overlijden van een lid van het natuurlijk gezin, belet wegens toevallige verkeersmoeilijkheden.

ART. 25.

De andere ingeroepen redenen worden geoordeeld door de medisch-pedagogische commissie van het gebied van de inrichting voor buitengewoon onderwijs welke de onaangepaste bezoekt, en eventueel door de vrederechter of kinderrechtbank op aanklacht van de voorzitter van de commissie.

ART. 26.

§ 1. In geval van eerste inbreuk op de artikelen 23 en 24, wordt de nalatige verantwoordelijke persoon, aangeklaagd ingevolge artikel 25, voor de vrederechter van de plaats van domicilie gedaagd, op vordering van de officier van het openbaar ministerie bij de politierechtbank.

De vrederechter stelt het aangeklaagde feit vast, maakt aan de verantwoordelijke persoon de nodige opmerkingen en tracht tevens hem ertoe te bewegen zich te gedragen volgens de wet.

Indien de verantwoordelijke persoon niet verschijnt, dan wordt dit vastgesteld in het proces-verbaal; een afschrift hiervan wordt onmiddellijk overgemaakt door bemiddeling van het openbaar ministerie aan de procureur des Konings bij de kinderrechtbank, op wiens vordering deze rechtbank de aangewezen maatregelen zal bevelen in het belang van het onaangepaste kind.

§ 2. In geval van een tweede inbreuk, wordt de verantwoordelijke persoon rechtstreeks aangeklaagd bij de procureur des Konings bij de kinderrechtbank.

§ 3. De procureur des Konings kan de verantwoordelijke persoon dagvaarden om persoonlijk te verschijnen voor de kinderrechtbank, welke de aangewezen maatregelen zal bevelen in het belang van het onaangepaste kind.

§ 4. Le juge des enfants peut, s'il constate que l'infraction est délibérée ou due au mauvais vouloir de la personne responsable, condamner celle-ci à une amende de 5 à 100 francs et à un emprisonnement de 1 à 15 jours, ou à l'une de ces peines seulement.

Si la personne responsable est directeur de home ou chef de famille d'accueil, elle est également frappée d'interdiction d'accepter en garde des inadaptés mineurs.

§ 5. Hormis la peine d'interdiction, le juge des enfants peut ordonner, lorsqu'il condamne à une ou plusieurs peines, qu'il sera sursis à l'exécution du jugement pendant un délai dont il fixe la durée mais qui ne pourra excéder un an à compter de la date du jugement. La condamnation sera considérée comme non avenue si, pendant ce délai, la personne responsable n'encourt aucune nouvelle condamnation en matière scolaire.

C. Obligations du personnel enseignant.

ART. 27.

Lorsqu'un instituteur ou un professeur titulaire de classe constate qu'un enfant soumis à l'instruction obligatoire est manifestement incapable de tirer profit de la fréquentation d'une classe gardienne, primaire ou secondaire parce qu'il paraît atteint d'une des inadaptations énoncées à l'article 5, il est tenu d'en aviser son chef d'école.

Celui-ci en informe la personne responsable, l'inspecteur cantonal et le président de la commission médico-pédagogique compétente.

ART. 28.

Lorsqu'un inadapté fréquente un établissement d'enseignement spécial de l'Etat ou subventionné par l'Etat, il ne peut en être exclu que pour un motif grave.

L'exclusion est notifiée à la personne responsable et au Ministre de l'Education nationale par lettre recommandée, sans délai et avec le motif. Le Ministre peut modifier cette décision après avis de la commission médico-pédagogique du ressort de l'établissement d'enseignement spécial.

ART. 29.

Les instituteurs et les professeurs des établissements d'enseignement spécial tiennent, sous le contrôle direct du chef d'établissement, un registre de présence des élèves, dont le modèle est fixé par le Ministre de l'Education nationale.

A la fin de chaque mois, les chefs d'école transmettent à l'inspecteur de l'enseignement spécial la liste

§ 4. De Kinderrechter kan, indien hij vaststelt dat de inbreuk vrijwillig is gebeurd of te wijten is aan de slechte wil van de verantwoordelijke persoon, deze veroordelen tot een geldboete van 5 tot 100 frank en tot een gevangenisstraf van 1 tot 15 dagen, of slechts tot een van deze straffen.

Indien de verantwoordelijke persoon directeur is van een tehuis of hoofd is van een pleeggezin, dan wordt hij bovendien getroffen door het verbod onaanpaste minderjarigen onder zijn hoede te nemen.

§ 5. Met uitzondering van de straf van ontzetting, kan de kinderrechter, wanneer hij tot een of meer straffen veroordeelt, bevelen dat er uitstel van de tenuitvoerlegging van het vonnis zal verleend worden gedurende een periode waarvan hij de duur bepaalt doch die één jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis niet mag overschrijden. Deze veroordeling zal als niet bestaande beschouwd worden indien gedurende deze periode, de verantwoordelijke persoon geen enkele nieuwe veroordeling op onderwijsgebied zou oplopen.

C. Verplichtingen van het onderwijzend personeel.

ART. 27.

Wanneer een onderwijzer of een leraar-klassetularis vaststelt dat een leerplichtig kind, klaarblijkelijk niet in staat is voordeel te halen uit het volgen van een kleuterklas, een lagere of secundaire klas, omdat het blijkbaar lijdt aan één der afwijkingen opgesomd in artikel 5, dan is hij verplicht dit ter kennis te brengen van het schoolhoofd.

Deze deelt zulks mede aan de verantwoordelijke persoon, aan de kantonale inspecteur en aan de voorzitter van de bevoegde medisch-pedagogische commissie.

ART. 28.

Wanneer een onaangepast kind een rijksinrichting voor buitengewoon onderwijs of een door de Staat gesubsidieerde inrichting voor buitengewoon onderwijs bezoekt, dan kan dit kind slechts om een ernstige reden worden uitgesloten.

Zonder verwijl en met vermelding van de reden wordt de uitsluiting bij aangetekend schrijven, ter kennis gebracht van de verantwoordelijke persoon en van de Minister van Nationale Opvoeding. De Minister kan deze beslissing wijzigen na het advies te hebben ingewonnen van de medisch-pedagogische commissie van het schoolgebied waartoe de inrichting voor buitengewoon onderwijs behoort.

ART. 29.

De onderwijzers en leraars der inrichtingen voor buitengewoon onderwijs houden, onder de rechtstreekse controle van het hoofd der inrichting, een aanwezigheidsregister van de leerlingen bij, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Nationale Opvoeding.

Bij het einde van elke maand, maken de schoolhoofden aan de inspecteur van het buitengewoon

des inadaptés qui ont été absents en indiquant le motif invoqué par la personne responsable.

D. Obligation du personnel d'inspection.

ART. 30.

Les inspecteurs cantonaux et les médecins-inspecteurs scolaires sont tenus d'informer la personne responsable et le président de la commission médico-pédagogique compétente de la présence dans les écoles soumises à leur inspection d'un enfant incapable de tirer profit de l'enseignement qu'il y reçoit.

CHAPITRE IV.

Des établissements pour inadaptés.

SECTION I.

Dispositions communes à tous les établissements.

A. Gratuité de l'enseignement spécial.

ART. 31.

L'enseignement gardien, primaire et secondaire spécial est gratuit dans les établissements d'enseignement spécial de l'Etat et dans ceux qu'il subventionne, pour tous les inadaptés de nationalité belge et pour les inadaptés étrangers domiciliés en Belgique.

Aucun minerval direct ou indirect ne peut être perçu ou accepté.

Les livres et objets classiques sont délivrés sans frais.

B. Programmes et horaires.

ART 32.

A condition de respecter un programme et un horaire minimum fixés par le Ministre de l'Education nationale après avis du Conseil de perfectionnement de l'enseignement spécial, chaque pouvoir ou comité organisateur jouit pour son réseau d'enseignement, et même pour chaque établissement d'enseignement spécial, de la liberté d'aménager ses horaires et, sous réserve d'approbation ministérielle, en vue d'assurer le niveau des études, d'élaborer ses programmes.

Chaque pouvoir ou comité organisateur est libre en matière de méthodes pédagogiques. L'inspection ne peut s'immiscer ni dans le choix ni dans l'application des méthodes pédagogiques ou moyens didactiques dans les établissements d'enseignement spécial autres que ceux de l'Etat; elle intervient par voie d'avis et de conseils.

onderwijs de lijst over der onaangepaste leerlingen die afwezig geweest zijn, daarbij de reden aangevend ingeroepen door de verantwoordelijke persoon.

D. Verplichtingen van het personeel der inspectie.

ART. 30.

De kantonnale inspecteurs en de medische school-inspecteurs zijn gehouden de verantwoordelijke persoon en de voorzitter van de bevoegde medisch-pedagogische commissie op de hoogte te brengen van de aanwezigheid in de scholen, welke aan hun inspectie onderworpen zijn, van een kind hetwelk niet in staat is voordeel te halen uit het onderwijs dat het er ontvangt.

HOOFDSTUK IV.

Inrichtingen voor onaangepasten.

AFDELING I.

Gemeenschappelijke bepalingen voor alle inrichtingen.

A. Kosteloosheid van het buitengewoon onderwijs.

ART. 31.

Het buitengewoon kleuter-, lager en secundair onderwijs wordt kosteloos verstrekt in de rijksinrichtingen en de door de Staat gesubsidieerde inrichtingen voor buitengewoon onderwijs aan alle onaangepaste kinderen van Belgische nationaliteit en aan de buitenlandse onaangepaste kinderen die hun woonplaats hebben in België.

Geen enkel schoolgeld mag rechtstreeks noch onrechtstreeks geïnd of aangenomen worden.

De leerboeken en schoolbehoeften worden kosteloos verstrekt.

B. Leerplannen en lesroosters.

ART 32.

Mits inachtneming van een minimumleerplan en een minimumlesrooster vastgesteld door de Minister van Nationale Opvoeding, op advies van de Verbeteringsraad voor het buitengewoon onderwijs, genieten alle inrichtende machten en inrichtende comités voor hun onderwijsnet, en zelfs voor elke inrichting voor buitengewoon onderwijs, de vrijheid hun lesroosters aan te passen, en onder voorbehoud van goedkeuring door de Minister, met het oog op het waarborgen van het studiepeil, hun leerplannen op te stellen.

Ieder inrichtende macht of ieder inrichtend comité kiest vrij de pedagogische methodes. De inspectie mag zich niet inlaten noch met de keuze noch met het aanwenden van pedagogische methodes of leermiddelen in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs die niet van de Staat afhangen; zij treedt op door middel van adviezen en raadgevingen.

C. Régime des congés.

ART. 33.

Le Roi détermine de manière uniforme le régime des congés dans l'enseignement spécial de l'Etat et dans l'enseignement spécial subventionné.

D. Régime linguistique.

ART. 34.

Dans les écoles autonomes d'enseignement spécial et dans les classes et sections d'enseignement spécial annexées à des écoles gardiennes, primaires ou secondaires, la langue de l'enseignement est le néerlandais dans la région flamande du pays, le français dans la région wallonne et l'allemand dans les communes d'expression allemande.

Dans l'agglomération bruxelloise et dans les communes bilingues de la frontière linguistique, les écoles autonomes d'enseignement spécial peuvent être du régime unilingue français ou néerlandais ou comporter des classes et sections de l'une et l'autre langue.

ART. 35.

Font partie de l'agglomération bruxelloise, les communes que la loi sur l'emploi des langues en matière administrative classe dans cette agglomération.

Sont considérées comme bilingues, les communes de la frontière linguistique que la même loi définit comme telles.

ART. 36.

Dans les classes gardiennes et primaires d'enseignement spécial et dans les sections secondaires d'enseignement spécial créées dans le cadre des instituts médico-pédagogiques, des établissements hospitaliers et des établissements de soins ou de cure, qui accueillent des inadaptés originaires d'une région linguistique autre que celle dans laquelle ces établissements sont établis, les enfants de nationalité belge dont la langue maternelle ou usuelle n'est pas la langue régionale, ont le droit de recevoir l'enseignement dans leur langue maternelle ou usuelle.

Il en est de même des enfants dont les parents sont domiciliés dans l'agglomération bruxelloise et dans les communes bilingues de la frontière linguistique. Dans ce cas, la personne responsable est tenue à faire la déclaration prévue à l'article 7 de la loi du 14 juillet 1932 concernant le régime linguistique de l'enseignement primaire et de l'enseignement moyen.

Les autorités scolaires qui désirent accueillir des inadaptés qui sont dans les conditions énoncées aux deux alinéas précédents, sont tenues de créer les classes et sections d'enseignement spécial nécessaires à cette fin.

Des dérogations au présent article peuvent être autorisées par arrêté royal publié au *Moniteur belge* pour les sections secondaires d'enseignement spécial.

C. Verlofregeling.

ART. 33.

De Koning bepaalt op eenvormige wijze de verlofregeling voor het buitengewoon onderwijs van de Staat en voor het gesubsidieerde buitengewoon onderwijs.

D. Taalstelsel.

ART. 34.

In de zelfstandige scholen voor buitengewoon onderwijs en in de klassen en afdelingen voor buitengewoon onderwijs toegevoegd aan kleuter-, lagere en secundaire scholen, is de taal van het onderwijs het Nederlands in het Vlaamse landsgedeelte, het Frans in het Waalse landsgedeelte en het Duits in de Duitssprekende gemeenten.

In de Brusselse agglomeratie en in de tweetalige gemeenten op de taalgrens, mogen de zelfstandige scholen voor buitengewoon onderwijs eentalig Frans of eentalig Nederlands zijn of klassen en afdelingen van beide taalstelsels omvatten.

ART. 35.

Maken deel uit van de Brusselse agglomeratie, de gemeenten welke door de wet op het taalgebruik in bestuursaangelegenheden in die agglomeratie zijn gerangschikt.

Worden als tweetalige aangemerkt, de gemeenten op de taalgrens, welke door dezelfde wet, als dusdanig worden opgegeven.

ART. 36.

In de kleuterklassen en lagere klassen voor buitengewoon onderwijs en in de secundaire afdelingen voor buitengewoon onderwijs opgericht in het kader der medisch-pedagogische instituten, der kosthuizen en der verzorgings- en kuurinrichtingen, welke onangepast opnemen die afkomstig zijn uit een andere taalstreek dan die waar deze inrichtingen zijn opgericht, hebben de kinderen van Belgische nationaliteit wier moedertaal of gebruikelijke taal niet de taal is van de streek, het recht onderwezen te worden in hun moedertaal of gebruikelijke taal.

Hetzelfde geldt voor de kinderen wier ouders woonachtig zijn in de Brusselse agglomeratie of in de tweetalige gemeenten op de taalgrens. In dit geval is de verantwoordelijke persoon gehouden de verklaring af te leggen voorzien bij artikel 7 van de wet van 14 juli 1932 betreffende de taalregeling in het lager en het middelbaar onderwijs.

De schooloverheden welke wensen onangepast op te nemen die aan de in de twee voorgaande alinea's opgesomde voorwaarden voldoen, zijn gehouden de voor dit doel noodzakelijke klassen of afdelingen voor buitengewoon onderwijs op te richten.

Voor de secundaire afdelingen voor buitengewoon onderwijs kunnen afwijkingen van dit artikel toegestaan worden bij koninklijk besluit, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

ART. 37.

En cas de doute sur l'exactitude de la déclaration de la personne responsable en ce qui concerne la langue maternelle ou usuelle de l'enfant, il est procédé à un examen, dans le courant du premier mois de présence à l'établissement, par un jury composé de deux membres de l'inspection pédagogique et du chef de l'école d'enseignement spécial ou du membre du personnel enseignant désigné par lui.

Si la décision du jury est négative, l'autorité scolaire de même que la personne responsable peuvent en appeler au Ministre compétent.

ART. 38.

Toute décision des pouvoirs organisateurs relative à un changement apporté au régime linguistique doit être portée à la connaissance du Ministre de l'Éducation nationale.

ART. 39.

Pour être admis à enseigner soit en français, soit en néerlandais, soit en allemand, tout membre du personnel enseignant doit prouver la connaissance de la langue de son enseignement conformément à la législation en vigueur au niveau correspondant des autres enseignements.

ART. 40.

Le contrôle exercé par les inspecteurs spéciaux, chargés par le Ministre de l'Éducation nationale de veiller à l'application des dispositions de la loi du 14 juillet 1932 relative au régime linguistique de l'enseignement primaire et de l'enseignement moyen, est étendu à l'enseignement spécial.

L'inobservation des prescriptions légales est sanctionnée conformément aux dispositions de l'article 38 de la même loi.

E. — *Rapports avec le public.*

ART. 41.

Les établissements d'enseignement spécial doivent, dans tous les documents destinés au public, mentionner la classification officielle de leurs écoles, classes, sections et cours, telle qu'elle sera établie par le Roi.

SECTION II.

Dispositions communes aux établissements officiels.*Religion et morale.*

ART. 42.

Dans les établissements officiels d'enseignement primaire et secondaire spécial de plein exercice, l'ensei-

ART. 37.

In geval van twijfel over de stiptheid der verklaring van de verantwoordelijke persoon wat betreft de moedertaal of de gebruikelijke taal van het kind, wordt er, in de loop van de eerste maand van de aanwezigheid in de inrichting tot een onderzoek overgegaan door een jury bestaande uit twee leden van de pedagogische inspectie en het hoofd der school voor buitengewoon onderwijs of het door hem aangewezen lid van het onderwijzend personeel.

Is de beslissing van de jury ontkennend, dan kan de schooloverheid evenals de verantwoordelijke persoon, daartegen in hoger beroep gaan bij de bevoegde Minister.

ART. 38.

Elke beslissing vanwege de inrichtende machten betreffende een verandering aan het taalregime toegebracht, moet ter kennis worden gebracht van de Minister van Nationale Opvoeding.

ART. 39.

Om toegelaten te worden hetzij in het Frans, hetzij in het Nederlands, hetzij in het Duits te onderwijzen, dient elk lid van het onderwijzend personeel het bewijs te leveren van de kennis der taal van zijn onderwijs, overeenkomstig de vigerende wetgeving betreffende het corresponderend niveau der andere onderwijstakken.

ART. 40.

De controle uitgeoefend door de bijzondere inspecteurs die door de Minister van Nationale Opvoeding gelast zijn te zorgen voor de toepassing van de beschikkingen der wet van 14 juli 1932 betreffende de taalregeling in het lager en in het middelbaar onderwijs, wordt uitgebreid tot het buitengewoon onderwijs.

De niet-naleving van de wettelijke voorschriften wordt bestraft overeenkomstig de beschikkingen van artikel 28 derzelfde wet.

E. — *Betrekkingen met het publiek.*

ART. 41.

De inrichtingen voor buitengewoon onderwijs zijn verplicht, in al hun documenten bestemd voor het publiek, de officiële klassificering te vermelden van hun scholen, klassen, afdelingen en cursussen, zoals deze zal vastgesteld worden door de Koning.

AFDELING II.

Gemeenschappelijke bepalingen voor de officiële inrichtingen.*Godsdienst en zedenleer.*

ART. 42.

In de officiële inrichtingen voor buitengewoon lager en secundair onderwijs met volledig leerplan, is het

gnement de la religion et de la morale est soumis aux règles énoncées aux articles 8, 9, 10 et 11 de la loi du 29 mai 1959 modifiant la législation relative à l'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique.

CHAPITRE V.

De l'enseignement spécial de l'Etat.

SECTION I.

Les institutions.

ART. 43.

L'Etat organise un enseignement gardien, primaire et secondaire spécial et crée, là où le besoin s'en fait sentir, les écoles, les classes, les sections et les cours nécessaires à cet effet.

Il crée les cours normaux destinés à former et à perfectionner les membres du personnel enseignant et du personnel d'éducation.

ART. 44.

Le Roi est autorisé à créer les établissements d'enseignement spécial sous la forme d'instituts médico-pédagogiques.

Il peut également créer des homes d'accueil pour les inadaptés qui fréquentent les écoles d'enseignement spécial.

ART. 45.

§ 1er. Le Roi détermine l'organisation et le fonctionnement des établissements d'enseignement spécial et des homes de l'Etat.

§ 2. Il répartit l'enseignement des matières en classes, sections, degrés ou autres subdivisions; Il arrête les règlements des divers enseignements spéciaux ainsi que les modalités de nomination du personnel des établissements.

Il prend toute mesure propre à améliorer et à développer l'enseignement spécial de l'Etat.

§ 3. Sur l'avis du Conseil de perfectionnement de l'enseignement spécial, le Ministre de l'Education nationale arrête les programmes des activités éducatives et des études.

§ 4. Dans les établissements d'enseignement spécial de l'Etat, l'inspection pédagogique et médicale surveille les activités éducatives et les études ainsi que le fonctionnement général.

ART. 46.

Un conseil scolaire est constitué dans chaque école autonome d'enseignement spécial et dans chaque institut médico-pédagogique.

HOOFDSTUK V.

Het buitengewoon onderwijs van de Staat.

AFDELING I.

De instellingen.

ART. 43.

De Staat richt een buitengewoon bewaarschool-, lager en secundair onderwijs in en brengt, waar daaraan de behoefte bestaat, daartoe de nodige scholen, klassen, afdelingen en cursussen tot stand.

Hij brengt de normaalcursussen tot stand bestemd om de leden van het onderwijzend en van het opvoedend personeel op te leiden en te volmaken.

ART. 44.

De Koning mag inrichtingen voor buitengewoon onderwijs tot stand brengen onder de vorm van medisch-pedagogische instituten.

Hij mag eveneens pleeghuizen tot stand brengen voor de niet-aangepasten die scholen voor buitengewoon onderwijs bezoeken.

ART. 45.

§ 1. De Koning bepaalt de organisatie en de werking van de rijksinrichtingen voor buitengewoon onderwijs en van de rijkstehuizen.

§ 2. Hij deelt de leerstof in volgens de klassen, afdelingen, graden of andere onderverdelingen; hij bepaalt de reglementen der verschillende takken van het buitengewoon onderwijs, evenals de regelen voor benoeming van het personeel der inrichtingen.

Hij treft alle nodige maatregelen tot verbetering en uitbreiding van het buitengewoon onderwijs van de Staat.

§ 3. Op advies van de Verbeteringsraad voor het buitengewoon onderwijs bepaalt de Minister van Nationale Opvoeding het programma der opvoedende activiteiten en der studiën.

§ 4. In de rijksinrichtingen voor buitengewoon onderwijs houdt de pedagogische en medische inspectie toezicht over de opvoedende activiteiten en de studiën, alsook over de algemene werking.

ART. 46.

Een schoolraad wordt in elke autonome school voor buitengewoon onderwijs en in elk medisch-pedagogisch instituut opgericht.

Ce conseil se compose de six membres nommés par le Ministre de l'Education nationale :
deux membres proposés par le Conseil communal de la localité où se trouve l'établissement;
deux membres choisis parmi les parents d'élèves ou parmi les anciens élèves de l'établissement intéressé;
deux membres choisis parmi les habitants de l'agglomération qui s'intéressent au sort des inadaptés.

Le Conseil scolaire élit en son sein son président; le secrétariat est assuré par le directeur de l'école qui a voix consultative.

Le Conseil scolaire est renouvelé tous les quatre ans; les membres sortants peuvent être nommés à nouveau.

Chaque année, au cours du mois de juillet, le conseil scolaire fait parvenir au Ministre de l'Education nationale un rapport écrit de ses activités.

Indépendamment des autres missions qui pourront lui être confiées par les règlements généraux ou particuliers, le conseil scolaire est qualifié pour soumettre directement au Ministre de l'Education nationale toutes suggestions de nature à améliorer l'organisation scolaire et l'atmosphère éducative de l'établissement.

ART. 47.

Il est institué après du Ministère de l'Education nationale un Conseil de perfectionnement de l'enseignement spécial.

Il a pour mission, soit d'initiative, soit en exécution de la présente loi, soit à la demande du Ministre de l'Education nationale, de donner des avis sur les questions relatives à l'enseignement spécial de l'Etat et notamment sur celles qui ont trait à l'organisation des études, aux programmes des activités scolaires et éducatives, aux méthodes spéciales, au matériel didactique des classes et à l'équipement des ateliers, aux objets et manuels classiques, aux livres de bibliothèque et de prix, aux diplômes et certificats délivrés par les écoles et sections d'enseignement spécial, aux titres habilitant à l'éducation et à l'enseignement des inadaptés, à la formation et au perfectionnement du personnel enseignant et du personnel auxiliaire d'enseignement de l'enseignement spécial.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de ce Conseil.

Des organes restreints peuvent être constitués au sein du Conseil pour l'étude de matières particulières et la surveillance d'expériences pédagogiques.

SECTION II.

Le personnel.

ART. 48.

Le personnel employé dans les établissements d'enseignement spécial se divise en personnel enseignant, en personnel d'éducation, en personnel médical et paramédical et en personnel administratif.

Deze raad telt zes leden benoemd door de Minister van Nationale Opvoeding :

twee leden voorgesteld door de gemeenteraad van de lokaliteit waar de inrichting gelegen is;

twee leden gekozen tussen de ouders van leerlingen of tussen de oudleerlingen van de betrokken inrichting; twee leden gekozen tussen de inwoners van de agglomeratie die belang stellen in het lot der niet-aangepasten.

De schoolraad kiest zijn voorzitter onder zijn leden; het secretariaat wordt waargenomen door de directeur van de school die raadgevende stem heeft.

De schoolraad wordt om de vier jaar hernieuwd; de uittreedende leden kunnen opnieuw benoemd worden.

Elk jaar, in de loop van de maand juli, laat de schoolraad aan de Minister van Nationale Opvoeding een geschreven verslag omtrent zijn activiteit geworden.

Buiten de andere taken die hem kunnen toevertrouwd worden door de algemene of bijzondere reglementen, is de schoolraad bevoegd om rechtstreeks aan de Minister van Nationale Opvoeding alle voorstellen te doen welke de schoolorganisatie en de opvoedende sfeer in de inrichting kunnen verbeteren.

ART. 47.

Bij het Ministerie van Nationale Opvoeding wordt een Verbeteringsraad voor het buitengewoon onderwijs ingesteld.

Hij heeft als opdracht, hetzij op eigen initiatief, hetzij ter uitvoering van deze wet, hetzij op verzoek van de Minister van Nationale Opvoeding, advies uit te brengen over de vraagstukken betreffende het buitengewoon onderwijs van de Staat en onder meer over de vraagstukken betreffende de inrichting van de studiën, de programma's der opvoedende en schoolactiviteiten, de bijzondere methoden, het didactisch materieel voor de klassen en de uitrusting der werkplaatsen, de leermiddelen en -boeken, de boeken voor bibliotheken en prijsuitdelingen, de diploma's en getuigschriften uitgereikt door de scholen en afdelingen voor buitengewoon onderwijs, de bekwaamheidsbewijzen voor het geven van opvoeding en onderwijs aan de niet-aangepasten, de vorming en volmaking van het onderwijzend personeel en van het onderwijzend hulppersoneel bij het buitengewoon onderwijs.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze raad.

Bepaalde organismen kunnen bij de raad opgericht worden voor de studie van bijzondere onderwerpen en voor het toezicht over pedagogische experimenten.

AFDELING II.

Het personeel.

ART. 48.

Het personeel tewerkgesteld in de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs bestaat uit onderwijzend personeel, opvoedend personeel, medisch en paramedisch personeel, administratief personeel.

Le personnel enseignant comprend les directeurs, les sous-directeurs, les professeurs de cours généraux et scientifiques, les professeurs et les moniteurs de pratique professionnelle, les instituteurs et les institutrices primaires, les institutrices gardiennes et les maîtres spéciaux.

Le personnel d'éducation comprend les psychologues, les assistantes sociales, les économes et les éducateurs.

Le personnel médical et paramédical comprend les médecins, les infirmières, les puéricultrices, les logopèdes et les kinésistes.

Le personnel administratif comprend les agents de secrétariat et les gens de service.

Le Roi peut créer d'autres emplois si le besoin s'en fait sentir.

ART. 49.

Nul ne peut être nommé dans un établissement d'enseignement spécial de l'Etat s'il n'est belge sauf dérogation accordée par le Roi, et s'il n'est porteur des titres fixés par le Roi.

ART. 50.

Le traitement des membres du personnel des établissements d'enseignement spécial est fixé par le Roi.

CHAPITRE VI.

De l'enseignement spécial subventionné.

SECTION I.

Règles générales d'admission aux subventions.

ART. 51.

§ 1er. Les écoles et classes gardiennes et primaires d'enseignement spécial réunissant les conditions légales et réglementaires peuvent être admises aux subventions, sur avis de l'inspection de l'enseignement spécial :

a) pour les nouvelles écoles, à partir de la date de la demande, si celle-ci est introduite le 1er du mois, et à partir du mois qui suit la demande, si celle-ci est introduite dans le courant du mois, pour autant que l'école soit ouverte à l'époque ainsi fixée;

b) pour les nouvelles classes, à partir de l'ouverture de ces classes.

§ 2. Les écoles et sections secondaires d'enseignement spécial réunissant les conditions légales et réglementaires peuvent être admises aux subventions après un an de fonctionnement et sur avis des services d'inspection de l'enseignement spécial et de l'enseignement secondaire.

§ 3. Les cours normaux d'enseignement spécial réunissant les conditions légales et réglementaires peu-

Het onderwijzend personeel omvat de directeurs, de onderdirecteurs, de leraars algemene en wetenschappelijke vakken, de leraars en moniteurs beroepspraktijk, de lagere onderwijzers en onderwijzeressen, de kleuteronderwijzeressen, de bijzondere leermeesters en leermeesteressen.

Het opvoedend personeel omvat de psychologen, de maatschappelijke assistenten, de huismeesters en de opvoeders.

Het medisch en paramedisch personeel bestaat uit de geneesheren, de verpleegsters, de kinderverzorgsters, de logopedisten en de kinesisten.

Het administratief personeel omvat de personeelsleden van het secretariaat en het dienstpersoneel.

De Koning kan andere betrekkingen oprichten indien daaraan de behoefte bestaat.

ART. 49.

Niemand kan benoemd worden in een Rijksinrichting voor buitengewoon onderwijs, indien hij geen Belg is, behoudens afwijking toegestaan door de Koning en zo hij niet in het bezit is van de bekwaamheidsbewijzen vastgesteld door de Koning.

ART. 50.

De wedde van de personeelsleden der inrichtingen voor buitengewoon onderwijs wordt vastgesteld door de Koning.

HOOFDSTUK VI.

Het gesubsidieerd buitengewoon onderwijs.

AFDELING I.

Algemene regelen voor de opnemings in de subsidiëring.

ART. 51.

§ 1. De lagere en kleuterscholen en lagere en kleuterklassen voor buitengewoon onderwijs die aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden voldoen kunnen in de subsidiëring opgenomen worden, op advies van de inspectie voor het buitengewoon onderwijs :

a) voor de nieuwe scholen, vanaf de datum der aanvraag, indien deze ingediend wordt de 1ste der maand, en vanaf de maand volgend op de aanvraag, indien deze ingediend wordt in de loop van de maand, voor zover de school geopend is op dat ogenblik;

b) voor de nieuwe klassen, vanaf de opening van die klassen.

§ 2. De secundaire scholen en afdelingen voor buitengewoon onderwijs die aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden voldoen kunnen, na een jaar werking, op advies van de inspectiediensten van het buitengewoon onderwijs en van het secundaire onderwijs in de subsidiëring opgenomen worden.

§ 3. De normaalcursussen voor buitengewoon onderwijs die aan de wettelijke en reglementaire voorwaar-

vent être admis aux subventions après un an de fonctionnement sur avis de l'inspection de l'enseignement spécial.

ART. 52.

Les établissements d'enseignement spécial et les cours normaux d'enseignement spécial sont subventionnés lorsqu'ils se conforment aux dispositions légales et réglementaires concernant l'organisation des études et l'application des lois linguistiques.

Ils doivent, en outre :

1° Adopter une structure existant dans l'enseignement de l'Etat ou approuvée par le Ministre de l'Education nationale;

2° Respecter un programme conforme aux prescriptions légales ou réglementaires ou approuvé par le Ministre de l'Education nationale;

3° Se soumettre au contrôle et à l'inspection pédagogique et médicale organisée par le Roi;

4° Etre organisés par une personne physique ou morale qui en assume toute la responsabilité;

5° Etre établis dans des locaux répondant à des conditions d'hygiène et de salubrité;

6° Disposer du matériel didactique et de l'équipement scolaire répondant aux nécessités pédagogiques;

7° Former un ensemble pédagogique situé dans un même complexe de bâtiments sauf dérogation accordée par le Ministre de l'Education nationale dans des cas particuliers, sur avis de l'inspection de l'enseignement spécial;

8° Compter par classe, section, degré, cours ou autres subdivisions, le nombre minimum d'élèves fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sauf dispense accordée en raison de circonstances particulières et exceptionnelles par le Ministre de l'Education nationale;

9° Disposer d'un personnel susceptible de ne pas mettre en danger la santé des élèves;

10° Se soumettre au régime des congés tel qu'il sera organisé par application de l'article 33 de la présente loi.

Lorsqu'un établissement d'enseignement spécial ou un cours normal pour l'enseignement spécial cesse de satisfaire aux conditions requises, les subventions sont retirées à dater de la notification ministérielle basée sur le manquement constaté. Elles sont rétablies au moment où sont à nouveau remplies toutes les conditions de subventionnement.

den voldoen kunnen op advies van de inspectie van het buitengewoon onderwijs, na een jaar werking in de subsidiëring opgenomen worden.

ART. 52.

De inrichtingen voor buitengewoon onderwijs en de normaalcursussen voor buitengewoon onderwijs worden gesubsidieerd, wanneer ze de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de inrichting van het onderwijs en de toepassing der taalwetten, in acht nemen.

Bovendien, moeten zij :

1° Een structuur aannemen, die in het rijksonderwijs bestaat of die goedgekeurd is door de Minister van Nationale Opvoeding;

2° Een leerplan naleven dat overeenstemt met de wettelijke of reglementaire voorschriften of dat door de Minister van Nationale Opvoeding is goedgekeurd;

3° Zich aan de door de Koning ingerichte pedagogische en medische controle en inspectie onderwerpen;

4° Ingericht zijn door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die de gehele verantwoordelijkheid ervoor op zich neemt;

5° Gevestigd zijn in de lokalen die aan de voorwaarden inzake hygiëne en woonbaarheid voldoen;

6° Beschikken over het didactisch materieel en de schooluitrusting die aan de pedagogische vereisten voldoen.

7° Een pedagogisch geheel vormen, dat gevestigd is in eenzelfde gebouwencomplex, behoudens afwijking door de Minister van Nationale Opvoeding toegestaan in bijzondere gevallen, op advies van de inspectie van het buitengewoon onderwijs.

8° Per klas, afdeling, graad, cursus of andere onderverdeling, het minimumaantal leerlingen tellen bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, behoudens vrijstelling door de Minister van Nationale Opvoeding verleend wegens bijzondere en buitengewone omstandigheden.

9° Beschikken over een personeel waarvan de gezondheidstoestand geen gevaar kan opleveren voor de gezondheid van de leerlingen;

10° Zich onderwerpen aan het stelsel der verloven, zoals dit geregeld wordt bij toepassing van artikel 33 van deze wet.

Wanneer een inrichting voor buitengewoon onderwijs of een normaalcursus voor buitengewoon onderwijs niet langer aan de gestelde voorwaarden voldoet, zullen de toelagen ingehouden worden, te rekenen van de datum der ministeriële kennisgeving die sleunt op de geconstateerde tekortkoming. Ze zullen opnieuw verleend worden wanneer al de voorwaarden tot subsidiëring wederom vervuld zijn.

SECTION II.

Des subventions.

ART. 53.

§ 1er. Les frais de l'instruction donnée dans les écoles, classes et sections gardiennes, primaires et secondaires d'enseignement spécial et les cours normaux pour l'enseignement spécial organisés par les personnes publiques et privées, sont à charge des pouvoirs ou des comités organisateurs.

§ 2. L'Etat accorde aux écoles, classes et sections d'enseignement spécial qui répondent aux conditions légales et réglementaires :

- a) des subventions-traitements;
- b) des subventions de fonctionnement;
- c) des subventions d'équipement.

§ 3. Des subventions sont accordées pour couvrir les frais d'organisation et de fonctionnement des cours normaux.

Le montant de ces subventions est fixé par le Roi.

A. — *Les subventions-traitements.*

ART. 54.

Les pouvoirs ou comités organisateurs des établissements d'enseignement spécial sont tenus d'accorder aux membres laïcs de leur personnel visé à l'article 55 des rétributions au moins égales aux subventions accordées par l'Etat pour les intéressés.

ART. 55.

Les subventions-traitements sont accordées pour les membres du personnel enseignant ainsi que pour les éducateurs de l'établissement d'enseignement.

Elles ne sont pas accordées pour les éducateurs de l'internat des instituts médico-pédagogiques et des homes d'accueil.

Les prestations subsidiables sont fixées sur la base des normes applicables à l'enseignement spécial de l'Etat.

ART. 56.

Les établissements d'enseignement spécial ne reçoivent des subventions de l'Etat que pour les membres de leur personnel :

- 1° qui sont belges, sauf dérogation accordée par le Roi;
- 2° qui ne sont pas privés de leurs droits civils et politiques;
- 3° qui possèdent les titres requis pour l'exercice de la même fonction dans l'enseignement spécial de l'Etat ou jugés suffisants conformément aux dispositions de l'article 57;

AFDELING II.

Toelagen.

ART. 53.

§ 1. De kosten van het onderricht, verstrekt in de kleuter-, lagere en secundaire scholen, klassen en afdelingen voor buitengewoon onderwijs en de normaalcurssussen voor buitengewoon onderwijs, tot stand gebracht door publiekrechtelijke en private personen, komen ten laste van de inrichtende machten of comités.

§ 2. Aan de scholen, klassen en afdelingen voor buitengewoon onderwijs, die aan de wettelijke en reglementaire bepalingen voldoen, verleent de Staat :

- a) weddetoelagen;
- b) werkingstoelagen;
- c) uitrustingstoelagen.

§ 3. Toelagen worden verleend om de kosten voor de inrichting en werking der normaalcurssussen te dekken.

De Koning bepaalt het bedrag van deze toelagen.

A. — *De weddetoelagen.*

ART. 54.

De inrichtende machten of comités van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs zijn ertoe gehouden aan hun lekenpersoneel, bedoeld in artikel 55, bezoldigingen te verlenen, die ten minste gelijk zijn aan de toelagen die door de Staat voor de betrokkenen worden toegekend.

ART. 55.

De weddetoelagen worden verleend voor de leden van het onderwijzend personeel alsmede voor de opvoeders van de onderwijsinrichting.

Ze worden niet verleend voor de opvoeders van de internaten der medisch-pedagogische instituten en van de pleegtehuizen.

De te subsidiëren prestaties worden bepaald op grond van de normen die voor het buitengewoon onderwijs van de Staat gelden.

ART. 56.

De inrichtingen voor buitengewoon onderwijs ontvangen slechts Staatstoelagen voor hun personeelsleden :

- 1° die Belg zijn, behoudens afwijking toegestaan door de Koning;
- 2° aan wie hun burgerlijke en politieke rechten niet ontnomen zijn;
- 3° die in het bezit zijn van de bevoegdheidsbewijzen, vereist voor de uitoefening van dezelfde functie in het buitengewoon onderwijs van de Staat, of wier bevoegdheidsbewijzen overeenkomstig de bepalingen van artikel 57 voldoende worden geacht;

4° qui se trouvent dans des conditions telles qu'ils ne mettent pas en danger la santé de leurs élèves. Les règles appliquées aux membres du personnel de l'Etat en matière de contrôle du service de santé administratif sont étendues aux membres du personnel admis aux subventions, là où pareil contrôle n'est pas encore organisé par l'Etat;

5° qui ont prêté serment dans les termes fixés par l'article 2 du décret du 20 juillet 1831.

ART. 57.

Pour les membres laïcs du personnel qui possèdent les titres requis, la subvention-traitement d'activité est égale au traitement, majoré des allocations diverses, auquel l'intéressé aurait droit s'il était membre du personnel enseignant ou éducateur dans un établissement d'enseignement spécial de l'Etat.

Pour les membres du personnel qui sans posséder les titres requis sont toutefois porteurs d'autres titres de capacité qu'il juge suffisants, le Roi détermine les modalités de fixation des subventions-traitements.

ART. 58.

La subvention-traitement des membres prêtres ou religieux appartenant aux enseignements gardien et primaire spéciaux, est égal à 60 % de la subvention-traitement qui serait allouée si l'intéressé était laïc.

La subvention-traitement des membres prêtres ou religieux appartenant à l'enseignement secondaire spécial, est égale au minimum de la subvention-traitement qui serait allouée si l'intéressé était laïc. Cette subvention est majorée de 15 % après 15 ans de service dans l'enseignement.

ART. 59.

§ 1er. Le Conseil communal qui alloue un supplément de traitement aux membres du personnel enseignant des écoles gardiennes et primaires communales en vertu des dispositions de l'article 38 de la loi du 29 mai 1959, est tenu d'allouer le même supplément de traitement au personnel enseignant et aux éducateurs des écoles gardiennes et primaires communales d'enseignement spécial. Dans les mêmes conditions, il peut également allouer ce supplément au personnel de l'enseignement spécial libre subventionné.

§ 2. Les situations acquises individuellement seront respectées.

Les modalités d'application de ce principe seront arrêtées par le Roi.

ART. 60.

Les membres du personnel des établissements d'enseignement spécial subventionnés qui doivent interrompre leur service pour cause de maladie ou de maternité jouissent du régime appliqué dans les mêmes

4° wier gezondheidstoestand geen gevaar kan opleveren voor de gezondheid van de leerlingen. De op het Rijkspersoneel toepasselijke regeling inzake controle door de administratieve gezondheidsdienst wordt uitgebreid tot het in de toelageregeling opgenomen personeel, daar waar een dergelijke controle door de Staat nog niet is ingevoerd.

5° die de eed hebben afgelegd zoals hij is bepaald in artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831.

ART. 57.

Voor het lekepersoneel dat in het bezit is van de vereiste bevoegdheidsbewijzen, is de activiteitsweddetolage gelijk aan de wedde, verhoogd met de verschillende toelagen waarop de betrokkene aanspraak zou hebben, indien hij tot het onderwijzend of opvoedend personeel behoorde in een rijksinrichting voor buitengewoon onderwijs.

Voor het personeel dat niet in het bezit is van de vereiste bevoegdheidsbewijzen, maar houder is van andere bevoegdheidsbewijzen die hij voldoende acht, bepaalt de Koning de wijze waarop de weddetolagen worden vastgesteld.

ART. 58.

De weddetolagen van de priesters of kloosterlingen, die tot het buitengewoon kleuter- en lager onderwijs behoren, is gelijk aan 60 % van de weddetolage, die zou worden toegekend indien de betrokkene leek was.

De weddetolage van priesters of kloosterlingen, die tot het buitengewoon secundair onderwijs behoren, is gelijk aan de minimumweddetolage die zou worden toegekend indien de betrokkene leek was. Deze weddetolage wordt na vijftien jaar dienst in het onderwijs met 15 % verhoogd.

ART. 59.

§ 1. De gemeenteraad die een weddetoeslag toekent aan de leden van het onderwijzend personeel der gemeentelijke bewaarscholen en lagere scholen bij toepassing der bepalingen van artikel 38 van de wet van 29 mei 1959, is ertoe gehouden dezelfde weddetoeslag toe te kennen aan het onderwijzend en opvoedend personeel van de gemeentelijke scholen voor buitengewoon kleuter- en lager onderwijs. Onder dezelfde voorwaarden, kan hij eveneens deze toeslag toekennen aan het personeel van het gesubsidieerd vrij buitengewoon onderwijs.

§ 2. De individueel verworven toestanden zullen geëerbiedigd worden.

De toepassingsmodaliteiten van dit principe zullen door de Koning bepaald worden.

ART. 60.

De personeelsleden van de gesubsidieerde inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, die hun dienst wegens ziekte of bevalling moeten onderbreken, genieten het stelsel dat onder dezelfde voorwaarden van

conditions au personnel des établissements d'enseignement spécial de l'Etat.

B. Les subventions de fonctionnement.

ART. 61.

Des subventions annuelles et forfaitaires sont accordées pour couvrir les frais résultant de la délivrance gratuite des livres et des objets classiques et du fonctionnement de l'établissement scolaire d'enseignement spécial, tels que chauffage, éclairage, force motrice, eau, gaz, approvisionnement, matières premières, frais de bureau, distributions des prix, location, renouvellement, entretien et nettoyage des locaux, du mobilier, du matériel, de l'outillage, de la bibliothèque et des laboratoires, assurances des élèves, excursions scolaires.

Le montant des subventions, accordé par élève régulier, varie de 1.000 francs à 4.250 francs pour l'enseignement spécial de plein exercice et ne peut dépasser 1.500 francs pour l'enseignement à horaire réduit. Le montant est fixé par le Roi par catégorie d'inadaptés, par degré et par section d'enseignement.

ART. 62.

§ 1er. Une subvention forfaitaire destinée à couvrir les frais de tutelle sanitaire et d'avantages sociaux est accordée par élève régulier aux établissements d'enseignement spécial.

Le Roi fixe le montant de cette subvention.

§ 2. En matière de tutelle sanitaire et d'avantages sociaux, les provinces, les communes, les associations de communes et les autres personnes publiques ne peuvent intervenir sous forme de subvention ou d'avantages directs ou indirects en faveur des élèves ou des établissements d'enseignement spécial dont ils ne sont pas pouvoirs organisateurs.

ART. 63.

Le montant des subventions visées aux articles 61 et 62, § 1, est majoré ou diminué en fonction de l'évolution de l'indice des prix de détail dans des conditions fixées par arrêté royal. Le Roi fixe notamment la période de référence.

C. — Les subventions d'équipement.

ART. 64.

Dans les limites du crédit inscrit annuellement à cette fin au budget du Ministère de l'Education nationale, des subventions d'équipement sont accordées par le Ministre aux établissements d'enseignement spécial, répondant aux conditions légales et réglementaires, pour les aider à acquérir le mobilier et le matériel appropriés ou à adapter le mobilier et le matériel existant dans les locaux scolaires et les ateliers de formation professionnelle.

toepassing is op het personeel van de rijksinrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

B. Werkingstoelagen.

ART. 61.

Jaarlijks worden forfaitaire toelagen verleend om de kosten te dekken die verbonden zijn aan het kosteloos verstrekken van leerboeken en schoolbehoeften en aan de werking van de schoolinrichting voor buitengewoon onderwijs, zoals verwarming, verlichting, drijfkracht, water- en gasvoorziening, bevoorradings, grondstoffen, bureaunkosten, prijsuitdeling, huur, vernieuwing, onderhoud en schoonmaken van lokalen, meubilair, van materieel, van gereedschap, van bibliotheek en laboratoria, verzekering van leerlingen, schoolreizen.

Het bedrag der toelagen, verleend per regelmatige leerling, schommelt tussen 1.000 frank en 4.250 frank voor het buitengewoon onderwijs met volledig leerplan en mag voor het onderwijs met beperkt leerplan niet hoger zijn dan 1.500 frank. Het bedrag wordt per categorie van onaangepasten, per graad en per afdeling van onderwijs door de Koning vastgesteld.

ART. 62.

§ 1. Een forfaitaire toelage bestemd om de kosten te dekken van het gezondheidstoezicht en de sociale voordelen wordt toegekend per regelmatige leerling aan de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

De Koning stelt het bedrag van deze toelage vast.

§ 2. Op gebied van gezondheidstoezicht en sociale voordelen mogen de provincies, de gemeenten, de verenigingen van gemeenten en de andere openbare personen niet tussenkomen onder vorm van toelagen of directe of indirecte voordelen ten bate van de kinderen of van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs waarvan ze niet de inrichtende macht zijn.

ART. 63.

Het bedrag van de toelagen bedoeld bij artikel 61 en 62 § 1 wordt volgens de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen verhoogd of verminderd, onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit. De Koning bepaalt namelijk de referentieperiode.

C. — Uitrustingstoelagen.

ART. 64.

Binnen de grenzen van het daartoe jaarlijks op de begroting van het Ministerie van Nationale Opvoeding uitgetrokken krediet, verleent de Minister uitrustingstoelagen aan de inrichtingen van buitengewoon onderwijs die aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden voldoen, om hen te helpen bij het verwerven van aangepast meubilair en materieel of om het bestaande meubilair of materieel aan te passen in de schoollokalen en de werkplaatsen voor beroepsopleiding.

Les modalités d'octroi de ces subventions sont fixées par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

D. — Dispositions communes.

ART. 65.

Sans préjudice des poursuites pénales auxquelles elle peut donner lieu, toute déclaration fausse ou inexacte faite dans le but d'influencer le calcul du montant des subventions, peut entraîner pour l'établissement d'enseignement spécial intéressé, la privation, par arrêté royal motivé, des subventions pendant une période qui n'excédera pas six mois par infraction. La restitution des sommes qui auraient été indûment versées à titre de subvention est exigée.

ART. 66.

Les subventions de fonctionnement et d'équipement sont payées au pouvoir ou comité organisateur de chaque établissement d'enseignement spécial.

L'Etat paye directement et mensuellement les subventions-traitements aux membres du personnel des établissements d'enseignement spécial libres. A cette fin, le Ministre de l'Education nationale peut leur imposer l'obligation de faire ouvrir à leur nom un compte de chèques postaux.

La règle du paiement direct des subventions-traitements n'est pas applicable au personnel religieux vivant en communauté ni aux chargés de cours occasionnels et conférenciers.

ART. 67.

Les subventions de fonctionnement et d'équipement doivent être affectées à l'établissement scolaire d'enseignement spécial auquel elles sont attribuées et payées.

Le Roi détermine :

1° les modalités suivant lesquelles les établissements d'enseignement spécial introduisent leur demande de subvention;

2° les mesures de contrôle notamment en ce qui concerne l'affectation de ces subventions.

CHAPITRE VIII.

Des pensions.

ART. 68.

Tout membre du personnel admis aux subventions et en fonction au 1er septembre 1958 ou entré en fonction après cette date, peut faire valoir ses droits à une pension à charge du Trésor public, s'il remplit les conditions fixées par la législation qui lui serait applicable s'il faisait partie du personnel de l'enseignement spécial de l'Etat.

De regelen voor het toekennen van deze toelagen worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

D. — Gemeenschappelijke bepalingen.

ART. 65.

Onverminderd de strafvervolgning waartoe zij aanleiding zou geven, kan elke valse of onnauwkeurige verklaring, afgelegd met de bedoeling om de berekening van het bedrag der toelagen te beïnvloeden, voor de betrokken inrichting voor buitengewoon onderwijs medebrengen dat de toelagen bij gemotiveerd koninklijk besluit worden ingehouden gedurende een periode van niet meer dan zes maanden voor elke overtreding. De teruggave van de ten onrechte als toelage gestorte bedragen wordt geëist.

ART. 66.

De werkings- en uitrustingstoelagen worden uitbetaald aan de inrichtende macht of inrichtend comité van elke inrichting voor buitengewoon onderwijs.

De Staat betaalt de weddetoelagen rechtstreeks en maandelijks aan de leden van het personeel van de vrije inrichtingen voor buitengewoon onderwijs. Te dien einde kan de Minister van Nationale Opvoeding hen verplichten, op hun naam een postcheckrekening te openen.

De regel van directe betaling van de weddetoelagen is niet toepasselijk op het kloosterlingenpersoneel dat in gemeenschap leeft, evenmin als op toevallige les- en voordrachtgevers.

ART. 67.

De werkings- en uitrustingstoelagen moeten worden aangewend voor de schoolinrichting voor buitengewoon onderwijs waaraan zij toegekend en uitbetaald worden.

De Koning bepaalt :

1° de wijze waarop de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs hun aanvraag tot subsidiëring indienen;

2° de controlemaatregelen, inzonderheid wat de aanwending van deze toelagen aangaat.

HOOFDSTUK VIII.

Pensioenen.

ART. 68.

Elk personeelslid, in de toelageregeling opgenomen en in dienst op 1 september 1958 of na die datum in dienst getreden, mag zijn rechten op een pensioen ten laste van de Schatkist laten gelden, wanneer hij zich in de voorwaarden bevindt vereist door de wet die op hem toepasselijk zou zijn, indien hij tot het personeel uit het buitengewoon onderwijs van de Staat zou behoren.

En attendant une revision générale du régime des pensions consacrant cette règle, il jouira d'une pension établie de la même manière que s'il avait exercé ses fonctions dans l'enseignement gardien ou primaire, dans l'enseignement moyen ou dans l'enseignement technique, selon le cas.

ART. 69.

Les inspecteurs pédagogiques du service d'inspection pédagogique et médicale bénéficient du régime de pension institué par l'article 10 de la loi du 31 mars 1884.

CHAPITRE IX.

Construction des établissements scolaires officiels.

ART. 70.

Les dispositions du chapitre premier de la loi du 22 avril 1958 portant création d'un Fonds des Constructions scolaires et parascolaires de l'Etat, telles qu'elles ont été modifiées et complétées par la loi du 29 mai 1959, sont applicables aux constructions des établissements d'enseignement spécial de l'Etat.

La liste des établissements à créer sera établie chaque année.

ART. 71.

Les dispositions du chapitre III de la loi du 29 mai 1959 modifiant la législation relative à l'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique, relatives au Fonds des Constructions scolaires provinciales et communales, sont applicables à la construction, la modernisation, l'agrandissement et l'aménagement des établissements scolaires d'enseignement spécial créés, organisés et gérés par les provinces, les communes et les associations de communes.

CHAPITRE X.

Dispositions diverses, transitoires et modificatives.

ART. 72.

Les dispositions du chapitre IX et du chapitre X de la loi du 29 mai 1959 modifiant la législation relative à l'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique sont applicables à l'enseignement spécial.

Le Roi est habilité à fixer les modalités d'application des articles correspondants de ces chapitres à l'enseignement spécial.

ART. 73.

Les dispositions transitoires rendues nécessaires par l'entrée en vigueur de la présente loi sont fixées par le Roi.

In afwachting dat een algemene herziening van het regime der pensioenen deze regel bekrachtigt, zal hij een pensioen genieten, op dezelfde wijze vastgesteld als wanneer hij zijn functies in het bewaarschool- of lager onderwijs, in het middelbaar onderwijs of in het technisch onderwijs, volgens het geval, zou hebben uitgeoefend.

ART. 69.

De pedagogische inspecteurs van de dienst voor pedagogische en medische inspectie genieten het pensioenregime ingesteld bij artikel 10 van de wet van 31 maart 1884.

HOOFDSTUK IX.

Bouw van inrichtingen voor officieel onderwijs.

ART. 70.

De bepalingen van Hoofdstuk 1 van de wet van 22 april 1958 tot oprichting van een Fonds voor schoolgebouwen en gebouwen in schoolverband van het Rijk, zoals ze gewijzigd en aangevuld werden door de wet van 29 mei 1959, zijn toepasselijk op het bouwen van rijksinrichtingen voor buitengewoon onderwijs.

De lijst der op te richten inrichtingen wordt jaarlijks opgemaakt.

ART. 71.

De bepalingen van Hoofdstuk III van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs, betreffende het Fonds voor provinciale en gemeentelijke schoolgebouwen, zijn toepasselijk op de bouw, modernisering, vergroting en geschiktmaking van de inrichtingen voor buitengewoon onderwijs, opgericht, ingericht en beheerd door de provinciën, de gemeenten en de verenigingen van gemeenten.

HOOFDSTUK X.

Verskillende bepalingen, overgangsbepalingen en bepalingen tot wijziging.

ART. 72.

De bepalingen van Hoofdstuk IX en Hoofdstuk X van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en het kunstonderwijs zijn toepasselijk op het buitengewoon onderwijs.

De Koning wordt ertoe gemachtigd de toepassingsmodaliteiten voor de overeenkomstige artikelen van deze hoofdstukken op het buitengewoon onderwijs toe te passen.

ART. 73.

De overgangsbepalingen noodzakelijk geworden door het in werking treden van deze wet worden vastgesteld door de Koning.

ART. 74.

Le Roi est habilité, pendant une période de deux ans à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi, à coordonner les dispositions en vigueur des lois organiques de l'enseignement gardien, primaire et secondaire en apportant à ces dispositions les modifications implicites qu'elles subissent par la présente loi.

CH. MOUREAUX.

ART. 74.

De Koning kan, binnen een tijdperk van twee jaar, te rekenen vanaf de datum van het in werking treden van deze wet, de van kracht zijnde bepalingen der wetten tot regeling van het bewaarschoolonderwijs, het lager onderwijs en het secundair onderwijs, coördineren, en in deze bepalingen de impliciete wijzigingen aanbrengen welke ze bij deze wet ondergaan.